

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace jún až december 2021.

Obsahom novelizácie je v nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2021-2024 (ďalej len „programové vyhlásenie vlády“) prijatie zmien smerujúcich k zatraktívneniu štátnej služby príslušníkov Policajného zboru a zvýšeniu transparentnosti pri jej vykonávaní, zavedenie motivačných prvkov v systéme odmeňovania a zefektívnenie prijímacieho konania do služobného pomeru. Zároveň sa precizujú znenia ustanovení spôsobujúce aplikačnú, resp. interpretačnú nejednoznačnosť. V neposlednom rade sa niektorými úpravami v oblasti služobnej disciplíny implementujú odporúčania V. kola hodnotenia GRECO (Skupina štátov proti korupcii).

Na požiadavku zatraktívnenia štátnej služby príslušníkov Policajného zboru a zvýšenia transparentnosti pri jej vykonávaní reflektujú najmä ustanovenia súvisiace s prijímacím konaním do služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu a príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „príslušník“). Zrušením štátnej služby kadeta a opätovnou možnosťou prijímania uchádzačov dovŕšením 18-tich rokov veku sa odstraňuje dvojkoľajnosť v systéme prijímania do služobného pomeru. Aj ďalšie navrhované zmeny v prijímacom konaní prispievajú k jeho efektívnosti. Príslušníkovi v prípravnej štátnej službe počas denného štúdia sa na rozdiel od súčasnej úpravy nebude znižovať funkčný plat. Od týchto opatrení sa očakáva, že prispievajú k väčšiemu záujmu občanov bezprostredne po ukončení úplného stredoškolského vzdelania o službu v Policajnom zbore, Slovenskej informačnej službe, Národnom bezpečnostnom úrade či v Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „zbor“), čo bude mať vplyv na kvalitnejšie a taktiež udržateľné personálne obsadenie. S uvedeným súvisí tiež garancia prestíže, spoločenského ohodnotenia a primeraných benefitov aj po skončení služobného pomeru, čo je cieľom úpravy postavenia bývalých príslušníkov spĺňajúcich nárok na výsluhový dôchodok. Uvedeným ustanovením sa vyhovuje návrhu Asociácie policajtov vo výslužbe, ktorý toto občianske združenie uplatnilo k uverejnenej predbežnej informácii k novele zákona.

Do systému odmeňovania sa zavádzajú systémové motivačné a stabilizačné nástroje, ako aj prvky, ktorých cieľom je motivovať príslušníkov k skutočnému výkonu služby. Paušálny príplatok za nerovnomernosť, ktorý mal príslušník priznaný bez ohľadu na počet odslúžených hodín v noci, cez víkendy alebo sviatky, sa mení na tzv. premenlivý príplatok za skutočne odslúžené hodiny obdobne, ako je to v prípade nadčasových služieb. Príspevok na bývanie bude možné priznať vo vyššej sume, pričom určenie nároku naň bude na rozdiel od súčasnej úpravy závisieť výlučne od miesta výkonu štátnej služby, čím bude plniť úlohu stabilizačného nástroja najmä v regiónoch s vysokými nákladmi na bývanie. Druh služobnej činnosti a útvar služobného zaradenia príslušníka v rámci kraja budú zohľadňované v novozavedenom motivačnom príspevku, ktorý má v prvom rade slúžiť ako motivačný nástroj na zabezpečenie a udržanie obsadenosti určených pozícií. Ustanovuje sa aj možnosť priznať náborový príspevok, ktorého cieľom je okrem vzbudenia záujmu o službu v zbore tiež snaha o primeranú stabilizáciu personálneho stavu najmä na funkciách v najnižších platových triedach, ktoré sú systemizované na základných útvaroch zborov.

V súvislosti so záväzkami Slovenskej republiky voči Európskej únii a jej organizáciám založeným v záujme členských štátov taktiež vyvstáva požiadavka na zatriktívnenie služby príslušníkov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh takejto medzinárodnej organizácie v zahraničí. Z uvedeného dôvodu sa dopĺňajú ustanovenia upravujúce služobný príjem a náhrady výdavkov počas vyslania na výkon štátnej služby v zahraničí.

V záujme zabezpečenia jednotnej aplikácie a odstránenia interpretačných nejednoznačností sa menia alebo dopĺňajú viaceré ustanovenia zákona tak, aby bol priamo zo znenia zrejmý ich účel.

Účelom navrhutej zmeny v posudzovaní bezúhonnosti je zohľadniť všetky spôsoby právoplatného ukončenia trestného konania v prípade spáchania úmyselného trestného činu príslušníka, čo je absolútne nezlučiteľné s jeho postavením a úlohami v štátnej službe. Tomu zodpovedá aj navrhovaná zmena v spôsobe skončenia služobného pomeru z tohto dôvodu, a to bez potreby následného konania o prepustení. Súčasne sa prechodným ustanovením zabezpečuje, že nové vymedzenie bezúhonnosti a jej straty sa nebude uplatňovať spätne. V nadväznosti na nový spôsob skončenia služobného pomeru stratou bezúhonnosti sa upravuje aj posudzovanie spoľahlivosti. Spresňujú sa tiež podmienky dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby a zvýrazňuje sa jeho charakter bezodkladného opatrenia.

Navrhuje sa spresniť a doplniť postup v prípade neplatného skončenia služobného pomeru tak, aby sa vzťahoval aj na spôsoby skončenia služobného pomeru na základe iného, ako personálneho rozhodnutia. Vzhľadom na účel dočasnej štátnej služby sa navrhuje odlišiť postavenie príslušníka v dočasnej štátnej službe od príslušníka v stálej štátnej službe, a to prostredníctvom obmedzenia niektorých možností personálnych riešení.

V rámci opatrení organizačného charakteru sa aj s prihliadnutím na súčasnú situáciu rozširujú dôvody prevelenia, spresňujú sa ustanovenia o služobnej ceste a stáži a umožňuje sa oznámiť príslušníkovi deň nástupu na dovolenku v kratšom časovom predstihu.

V časti zákona upravujúcej služobnú disciplínu sa navrhujú zmeny, ktoré okrem skúseností z praxe reflektujú požiadavky vyplývajúce z odporúčaní V. kola hodnotenia Skupiny štátov proti korupcii GRECO na sprísňovanie najmä tých povinností a obmedzení, ktoré súvisia so zamedzením konfliktu záujmov. Ide predovšetkým o úpravu ustanovení týkajúcich sa zákazu podnikateľskej a inej zárobkovej činnosti spresnením znenia zákazu podnikateľskej a inej zárobkovej činnosti a doplnením podmienok, ktoré je príslušník povinný dodržiavať pri výkone zákonom povoleného druhu zárobkovej činnosti. Sleduje sa tým umožnenie komplexnejšieho posudzovania mimoslužobnej činnosti vyhodnotením nielen právneho aspektu súladu s činnosťou uvedenou v zákone, ale aj prípadného konfliktu záujmov s činnosťou, ktorú príslušník vykonáva v rámci svojej funkčnej náplne. Zavedenie zákonnej oznamovacej povinnosti príslušníka je základným predpokladom pre účinnú kontrolu v tejto oblasti. Spresnenie znenia týkajúceho sa zákazu politickej činnosti je taktiež súčasťou opatrení na zabránenie korupčným rizikám a konfliktu záujmov so štátnou službou, čím sa plnia úlohy rezortu vyplývajúce z požiadaviek GRECO a rezortného protikorupčného programu. Požiadavkou GRECO je aj posilnenie systému kontroly majetkových priznaní príslušníkov, preto sa pristupuje najmä k zmene úpravy obsahových náležitostí majetkového priznania, a to z dôvodu efektívnejšej kontroly preukazovania majetkových pomerov príslušníka vo vzťahu k deklarovanej príjmom. Ďalšími navrhnutými úpravami v tejto časti zákona sa riešia aplikačné problémy pri uplatňovaní disciplinárnej právomoci nadriadených, a to konkrétne rozšírením okruhu ďalších základných povinností príslušníka, ako aj precizovaním a doplnením niektorých ustanovení upravujúcich samotný proces disciplinárneho konania.

Ustanovenia upravujúce konanie vo veciach služobného pomeru sa dopĺňujú o ďalšie úkony, ktoré je podľa aktuálnej aplikačnej praxe z oblasti správneho súdnictva potrebné zo strany orgánov

uskutočňujúcich konanie vykonávať, avšak ich absencia v znení zákona, podľa ktorého sa postupuje bez subsidiárnej pôsobnosti iného procesno-právneho predpisu, relativizuje zákonnosť takýchto úkonov a komplikuje proces konania. V tomto kontexte vyvstáva potreba najmä doplnenia dôvodov zastavenia konania, možnosti vyzvať účastníka konania na doplnenie podania, doplnenia práva príslušníka vyjadriť sa k návrhu na prepustenie bez ohľadu na dôvod prepustenia zo služobného pomeru a na osobnej účasti príslušníka v konaniach vo veciach jeho služobného pomeru. Taktiež sa upravujú ustanovenia týkajúce sa lehôt na konanie o prepustení a na odvolacie konanie tak, aby mal orgán uskutočňujúci konanie dostatok času na objektívne zistenie skutočného stavu vecí, resp. preskúmanie prvostupňového rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

Vzhľadom na interpretačné problémy vyplývajúce zo súdnej praxe je potrebné spresniť ustanovenia týkajúce sa posudzovania zdravotnej spôsobilosti na výkon štátnej služby a úpravu všetkých podmienok následného personálneho riešenia. Súdna prax vyvolala takisto potrebu pristúpiť k zmene úpravy posudzovania duševnej spôsobilosti príslušníka na ďalší výkon štátnej služby tak, aby bola zabezpečená objektivita záveru, ktorého dôsledkom môže byť prepustenie zo služobného pomeru.

Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa navrhujú zmeny v ustanoveniach upravujúcich zákonom uznané neprítomnosti v štátnej službe. Čoraz častejšie sa vyskytujú prípady, že preventívna rehabilitácia, služobné voľná alebo dodatková dovolenka sa poskytujú v rozpore s účelom daného inštitútu. Takáto prax je odôvodňovaná nejednoznačnosťou úpravy a uplatňovaním si nároku aj v situáciách, ktoré zjavne nekorešponujú s účelom platenej prekážky, avšak znením zákona nie je takýto nárok výslovne vylúčený. Súčasne sa právna úprava uvedených inštitútov sprehl'adňuje a zdôrazňuje sa povinnosť splnenia podmienok pre uznanie daného nároku, ako aj povinnosť využívať prekážku, resp. neprítomnosť v službe v súlade s účelom jej poskytnutia. Zmena podmienok nároku na dodatkovú dovolenku vyvolala potrebu transformácie doterajšieho príplatku za výkon štátnej služby v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí.

Návrhom zákona sa precizujú ustanovenia upravujúce osobitné podmienky výkonu štátnej služby príslušníčok tak, aby bol dosiahnutý ich účel. Taktiež sa upresňujú a dopĺňajú nároky študujúcich príslušníkov na poskytovanie bezplatného ubytovania a stravovania a náhrad cestovných výdavkov.

Služobný pomer príslušníkov vrátane problematík, ktoré je potrebné novelizovať v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z programového vyhlásenia vlády, je komplexne upravený zákonom č. 73/1998 Z. z., avšak vzhľadom na navrhované zmeny v skončení služobného pomeru a v odmeňovaní je potrebné tieto premietnuť aj do úpravy výsluhového zabezpečenia. Z tohto dôvodu je v článku II návrhu zákona potrebné novelizovať zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predkladaný návrh zákona bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a pozitívne a negatívne sociálne vplyvy. Vplyvy na podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana, ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu sa nepredpokladajú.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi ústavného súdu, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

B. Osobitná časť

K bodu 1 (§ 1 ods. 4)

§ 1 ods. 3 a 4 obsahuje vymedzenie spoločných pojmov pre všetky zložky spadajúce pod pôsobnosť zákona č. 73/1998 Z. z., ktoré v sebe subsumujú pojmy vlastné jednotlivým zložkám. U niektorých právnych úprav zákona č. 73/1998 Z. z. však tieto spoločné pojmy nie sú žiaduce a je potrebné právnú úpravu upriamiť len na pojem vlastný tej ktorej zložke. Z tohto dôvodu § 1 ods. 4 vymedzuje ustanovenia, kde sa určitý pojem viaže len na jednu zo zložiek spadajúcu do pôsobnosti zákona. Takýmto ustanovením má byť aj § 48 ods. 6, kde pod pojem Policajný zbor nebudú spadať orgány štátnej správy, v ktorých sú jednotlivé zložky začlenené, ale v znení § 48 ods. 6 pôjde výsostne len o Policajný zbor.

K bodu 2 (§ 2 ods. 3)

V súvislosti so zrušením štátnej služby kadeta sa vypúšťa aj jeho definícia v tomto ustanovení.

K bodu 3 (§ 2 ods. 3)

Jednoznačnosť interpretácie tohto pojmu je nevyhnutná pre správnu realizáciu personálnych a mzdových opatrení, pri ktorých sa posudzuje, či dochádza alebo nedochádza k zmene miesta výkonu štátnej služby. Pre tieto účely sa za obec nepovažuje mestská časť. Uvedená dlhoročná personálna prax je však s čoraz častejším úspechom spochybňovaná policajťmi, resp. ich právnymi zástupcami v rámci správnych žalôb, odvolávajúc sa na všeobecne záväzné právne predpisy o samosprávnych celkoch (zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zák. č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave), čo vyvolalo potrebu presnejšej úpravy.

K bodom 4 a 5 (§ 6 a 6a)

V súvislosti s navrhovanou zmenou veku pri prijímaní občanov do služobného pomeru príslušníka Policajného zboru z 21 rokov na 18 rokov stráca význam štátna služba kadeta, ktorá bola určená predovšetkým pre príslušníkov Policajného zboru od 18 do 21 rokov. Vypustením štátnej služby kadeta zo zákona sa odstráni dvojkoľajnosť pri získavaní základného policajného vzdelávania, ktoré sa realizuje ako pre príslušníkov Policajného zboru zaradených v štátnej službe kadeta, tak aj pre príslušníkov Policajného zboru zaradených v prípravnej štátnej službe, ako aj praktické problémy s tým súvisiace. Touto zmenou bude taktiež eliminovaná neefektívnosť pri prijímacom konaní, ktoré sa v súčasnosti realizuje (najmä v rámci úkonov, ktorými sa overuje duševná spôsobilosť na výkon štátnej služby) opakovane, a to najprv pri prijímaní do štátnej služby kadeta a následne po získaní kvalifikačného predpokladu vzdelania pri zaradení do prípravnej štátnej služby policajta.

K bodom 6 až 10 (§ 7 ods. 2, 3, 4 písm. b), 4 písm. c) a ods. 8)

Zmeny súvisia najmä s vypustením štátnej služby kadeta. V odseku 3 sa navrhuje ustanoviť dlhšia prípravná štátna služba pre policajtov, ktorí sú bezprostredne po prijatí do služobného pomeru vyslaní na denné bakalárske štúdium na Akadémii Policajného zboru, ktorým získajú kvalifikačnú požiadavku policajného vzdelania. Predĺženie prípravnej štátnej služby o rok po splnení kvalifikačnej požiadavky policajného vzdelania je nevyhnutné pre zistenie spôsobilosti policajta na zaradenie do stálej štátnej služby, čo je možné len na základe posúdenia výkonu jeho činnosti na útvare. V odseku 4 písm. c) ide o spresnenie ustanovenia tak, aby bolo jednoznačné, že do prípravnej štátnej služby sa započítava aj doba dodatkovej dovolenky.

K bodom 11 a 12 (§ 8 ods. 1 a 3)

Zmeny v odseku 1 súvisia s vypustením štátnej služby kadeta. Nahrádza sa znenie odseku 3, ktoré ustanovovalo skúšobnú dobu kadeta a ustanovuje sa odchylná skúšobná doba pre policajtov uvedených

v § 7 ods. 3, pri ktorých je účelné určiť skúšobnú dobu do splnenia kvalifikačnej požiadavky policajného vzdelania.

K bodu 13 (§ 10 ods. 3)

Súčasnú znenie odseku 3 (bez dôvetku) nekorešponduje s niektorými ustanoveniami tohto zákona (napr. § 192 ods. 3, § 35 ods. 6), z ktorých vyplýva, že policajt v dočasnej štátnej službe nemôže mať v určitých prípadoch totožné postavenie, ako policajt v stálej štátnej službe.

K bodu 14 (§ 12 ods. 4)

Na základe navrhovaného doplnenia znenia bude možné v tabuľkách zloženia a počtov najmä u vybraných vysokoškolských funkcií určiť aj študijný odbor z dôvodu potreby obsadzovania špecializovaných úsekov služobnej činnosti uchádzačmi s príslušným odborným vzdelaním.

K bodom 15 a 16 (§ 14 ods. 1 úvodná veta, § 14 ods. 1 písm. c))

Do služobného pomeru môže byť podľa súčasného znenia prijatý len občan starší ako 21 rokov. Výnimka veku bola ustanovená výlučne pre prijatie do štátnej služby kadeta, ktorej obsahom bolo štúdium na získanie príslušného policajného vzdelania, pričom dosiahnutie veku 18 rokov sa pre tento účel považovalo za dostatočné. Týmto druhom štátnej služby bolo čiastočne preklenuté obdobie, kedy sa občania nemohli uchádzať o prijatie do služobného pomeru policajta bezprostredne po ukončení úplného stredoškolského vzdelania, čím Policajný zbor prichádzal o veľkú časť potenciálnych uchádzačov, ktorí si medzitým našli iné uplatnenie. Na základe získaných skúseností počas obdobia fungovania štátnej služby kadeta je možné konštatovať, že tento model sa v praxi z hľadiska efektivity neosvedčil natoľko, aby bolo nevyhnutné ďalej podporovať dvojkoľajný systém prijímania do služobného pomeru. Novoprijatý policajt spravidla taktiež musí bezprostredne po prijatí absolvovať takmer ročné štúdium na získanie príslušného policajného vzdelania. Až po jeho absolvovaní a zaradení na útvár začína vykonávať služobnú činnosť vyplývajúcu z jeho funkčnej náplne, čím sa oddiaľuje jeho zaradenie do reálneho výkonu štátnej služby. Z týchto dôvodov sa navrhuje štátnu službu kadeta vypustiť a v nadväznosti na uvedené opätovne umožniť prijímať do služobného pomeru občanov starších ako 18 rokov.

Ustanovenia predstavujú precizovanie už transponovaných ustanovení smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani. Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody, ktorá je súčasťou materiálov predkladaných s návrhom zákona.

K bodu 17 (§ 14 ods. 1 písm. j))

Úprava je nevyhnutná vzhľadom na skutočnosť, že v podmienkach Národného bezpečnostného úradu a Slovenskej informačnej služby nie je možné bez splnenia tejto podmienky prijatie do služobného pomeru na akúkoľvek funkciu. Splňanie predpokladu na vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami je nevyhnutné aj u uchádzača, ktorý má po prijatí do služobného pomeru plniť úlohy kriminálneho spravodajstva, a to vzhľadom na charakter a špecifickosť takejto činnosti.

K bodu 18 (§ 14 ods. 2 prvá veta a druhá veta)

Základnými predpokladmi na výkon štátnej služby príslušníka spadajúceho pod pôsobnosť zákona č. 73/1998 Z. z. sú čestnosť, statočnosť, disciplína a pripravenosť vynaložiť svoje sily na ochranu verejného poriadku a občanov. Je nesmierne dôležité, aby týmito atribútmi disponoval tak občan pri prijatí do služobného pomeru, ako aj každý policajt počas celého jeho trvania. Policajti majú totiž v porovnaní s ostatnými občanmi väčšiu zodpovednosť za svoje konanie a svojím správaním a činnosťou majú potvrdzovať spoločenské postavenie vyplývajúce z ich profesie, inak narušujú dôveryhodnosť občanov nielen voči sebe, ale aj voči Policajnému zboru, či ostatným ako celku. Protiprávne konanie, ktorým je spáchanie úmyselného trestného činu, je vždy konaním proti záujmom

štátnej služby bez ohľadu na to, ktorý oprávnený orgán vymedzený trestnoprávnymi predpismi a prostredníctvom akého trestnoprávneho inštitútu záver o naplnení znakov skutkovej podstaty úmyselného trestného činu právoplatne vyslovil. Aktuálny právny stav posudzovania bezúhonnosti je trvalo právne neudržateľný, keďže sa splnenie tejto podmienky riadneho výkonu štátnej služby selektívne viaže iba na závery trestného súdu, pričom odsúdenie za úmyselný trestný čin v súčasnom trestnom práve nie je zďaleka jedinou možnou formou preukázania viny z jeho spáchania. Súčasné ustanovenie definujúce bezúhonnosť sa preto považuje za nedostačujúce, keďže v ňom nie sú obsiahnuté ďalšie relevantné spôsoby ukončenia trestného konania. Rozhodujúcim by malo byť uznanie viny za úmyselný trestný čin, resp. priznanie sa k takémuto skutku, a to ktorýmkoľvek zákonom ustanoveným spôsobom, nielen odsúdením za trestný čin alebo uložením trestu formou rozsudku.

Súčasne vzhľadom na očakávanú úpravu nového zákona o registri trestov, z ktorého nebude možné zistiť všetky potrebné údaje na posúdenie splnenia podmienky bezúhonnosti, sa preukazovanie bezúhonnosti rozširuje aj o čestné vyhlásenie uchádzača o informáciách alebo údajoch, ktoré nie sú uvedené v odpise registra trestov.

K bodom 19 až 20 (§ 14 ods. 3 písm. d) a e)

V bode 19 ide o legislatívno-technickú úpravu v súvislosti s bodom 20.

V znení bodu 20 § 14 ods. 3 písm. e) je obsiahnutá navrhovaná úprava posudzovania spoľahlivosti jednak v nadväznosti na nový spôsob skončenia služobného pomeru stratou bezúhonnosti, jednak z dôvodu odčlenenia dôvodov skončenia služobného pomeru prepustením od dôvodov skončenia služobného pomeru nadobudnutím právoplatnosti rozsudku uloženia trestov zákazu činnosti výkonu funkcie policajta alebo straty hodnosti, ako dôsledku takej trestnej činnosti policajta, ktorá má negatívny vplyv na dôveryhodnosť bezpečnostnej zložky, v ktorej pôsobil.

K bodu 21 (§ 14 ods. 6 písm. f)

Navrhuje sa doplniť možnosť spracúvať základné osobné údaje rodičov uchádzača o prijatie do služobného pomeru, ktoré sú potrebné pri zisťovaní jeho bezúhonnosti a spoľahlivosti. Ide o povinný údaj pri zadávaní žiadosti služobného úradu o odpis registra trestov podľa zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov.

K bodu 22 (§ 14 ods. 8)

Činnosť kriminálneho spravodajstva je natoľko špecifická, že bola ministromi ustanovená osobitná právomoc na základe výnimky a prísne účelovo prijať aj občana, ktorý nespĺňa niektoré podmienky na prijatie do Policajného zboru (napr. bezúhonnosť, spoľahlivosť, či inú spôsobilosť na výkon štátnej služby). Obdobná osobitná právomoc sa navrhuje aj pre riaditeľa Slovenskej informačnej služby, a to na plnenie špecifických služobných úloh spravodajskej služby pri predchádzaní a eliminovaní bezpečnostných rizík a hrozieb na území Slovenskej republiky, ktoré budú explicitne vymedzené interným predpisom.

Keďže ide o prelomenie zákonných podmienok, ktoré všetci príslušníci musia spĺňať počas celého trvania služobného pomeru, nie je možné, aby sa predmetná výnimka vzťahovala na takéhoto príslušníka aj po ukončení plnenia úloh kriminálneho spravodajstva, resp. po ukončení plnenia relevantných služobných úloh spravodajskej služby a aby takýto príslušník pôsobil na inej funkcii v Policajnom zbore, resp. v Slovenskej informačnej službe, pokiaľ nespĺňa všetky zákonné podmienky.

K bodu 23 (§ 14a ods. 6)

Úprava v nadväznosti na doplnenie podmienok na prijatie do služobného pomeru príslušníka Národného bezpečnostného úradu a Slovenskej informačnej služby.

K bodom 24 a 25 (§ 15 ods. 1 až 3)

Navrhuje sa, aby prijímacie konanie nezačínalo automaticky podaním žiadosti uchádzača, ale až z podnetu nadriadeného po vyhodnotení obsahu žiadosti a priložených dokladov. Na základe súčasnej právnej úpravy je potrebné vykonávať úkony v prijímacom konaní s každým uchádzačom, ktorý požiadal o prijatie, hoci už zo samotnej jeho žiadosti vyplýva, že nespĺňa zákonné podmienky na prijatie do služobného pomeru. Týmto postupom sa odstráni značné množstvo formálne začatých prijímacích konaní. Súčasne sa návrhom precizuje obsah informatívneho pohovoru.

Ustanovenie predstavuje precizovanie už transponovaných ustanovení smernice Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah. Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody.

K bodu 26 (§ 15 ods. 4)

Ide o opravu nesprávne uvedeného odseku v odkaze na ustanovenie zákona.

K bodu 27 (§ 15 ods. 6)

Ide o spravenia v súlade s aplikačnou praxou.

K bodu 28 (§ 15 ods. 7)

Podľa § 15 ods. 6 zákona sa zamietnutie žiadosti uchádzača nezdôvodňuje. Na základe uvedeného sa navrhuje, aby sa neprístupňovali ani čiastkové informácie, ktoré by mohli viesť k poznaniu týchto dôvodov. Dokumentácia obsahuje o. i. informácie z operatívno-taktických evidencií a systémov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré nemôžu byť sprístupnené.

K bodom 29 a 30 (§ 16 ods. 1, § 17 ods. 4)

Úprava v súvislosti s vypustením štátnej služby kadeta.

K bodu 31 (§ 20 ods. 3)

Uvedené znenie je potrebné zosúladiť so znením zákona č. 328/2002 Z. z., ktorý v § 6 ods. 7 až 9 pripúšťa nielen nárok na polovicu sumy nemocenského, ale aj štvrtinu sumy nemocenského alebo nemocenské vo výške 10 % čistého denného služobného platu. Súčasne je potrebné v nadväznosti na zmenu právnej úpravy aktualizovať aj odkazy na príslušné ustanovenia zákona č. 328/2002 Z. z., ktoré už nezodpovedajú platnému právnemu stavu. K zníženiu sumy nemocenského dochádza v prípadoch, keď si policajt spôsobil dočasnú neschopnosť napr. v dôsledku požitia návykovej látky, pri porušení liečebného režimu alebo v dôsledku kombinácie týchto dôvodov. Pokiaľ majú mať na nezapočítanie doby trvania služobného pomeru do doby výsluhy rokov v hodnosti vplyv okolností odôvodňujúce krátenie sumy nemocenského na polovicu, tým viac je namieste takéto obmedzenie v prípadoch, kedy dochádza v súvislosti so závažnejšie posudzovaným kvalifikovaným, resp. opakovaným porušením liečebného režimu k ešte výraznejšiemu kráteniu dávok, a preto by sa žiadna z takýchto dočasných neschopností na výkon štátnej služby nemala započítavať do doby výsluhy rokov v hodnosti.

K bodu 32 (§ 27 ods. 3)

Podľa súčasnej právnej úpravy je policajt hodnotený za dobu, ktorá uplynula od schválenia predchádzajúceho služobného hodnotenia. Existujú však prípady, že po schválení služobného hodnotenia vyjdú najavo také závažné skutočnosti, pre ktoré by policajt nemal ďalej zotrvať v služobnom pomere (napr. prestal spĺňať podmienku spoľahlivosti, ktorú musí spĺňať počas trvania celého služobného pomeru). Navrhované doplnenie umožní riešiť aj uvedené prípady.

K bodu 33 (§ 27 ods. 5 písm. a))

V uvedených prípadoch je vykonávanie služobného hodnotenia neúčelné, pretože ide o policajtov, ktorí opätovným prijatím prešli z iných zložiek, v ktorých boli už zaradení v stálej štátnej službe podľa

tohto zákona a ktorým pre zaradenie do stálej štátnej služby policajta chýba len dosiahnutie policajného vzdelania.

K bodu 34 (§ 33a ods. 9)

Generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže SR je do svojej funkcie ustanovený podľa § 3 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na uvedené zbor považuje za vhodné, aby sa minimálne požiadavky ustanovené v § 33a ods. 3 vzťahovali aj na funkciu generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže SR.

K bodu 35 (§ 35 ods. 1 písm. h))

Príslušníka Národného bezpečnostného úradu a Slovenskej informačnej služby nie je možné z tohto dôvodu previesť, resp. preložiť na inú funkciu, pretože funkcie bez potreby oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami v ich služobných úradoch neexistujú. Pri zániku oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami už príslušník nemôže zostať v služobnom pomere a musí byť prepustený podľa navrhovaného ustanovenia § 198f. Obdobne je to aj v prípade príslušníka Policajného zboru, ktorý bol prijatý na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva s výnimkou podľa § 14 ods. 8. Po zániku oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami už nemôže plniť úlohy kriminálneho spravodajstva a v dôsledku udelenej výnimky ho nemožno ani ustanoviť na inú funkciu v Policajnom zbore, pretože nespĺňa niektorú zo zákonných podmienok, ktoré musia spĺňať všetci príslušníci pri vzniku, ako aj počas celého trvania služobného pomeru.

K bodu 36 (§ 35 ods. 7)

Návrh znenia jednoznačne ustanovuje, v ktorom druhu štátnej služby je možné policajta previesť, resp. preložiť na jeho vlastnú žiadosť alebo s jeho súhlasom. Keďže dočasná štátna služba je určená na to, aby počas jej trvania odborníci vykonávali špecifické úlohy štátnej služby na konkrétnej funkcii, do ktorej boli spravidla ustanovení už pri prijatí do služobného pomeru, nie je dôvod, aby sa na nich vzťahovala uvedená možnosť. Policajt v dočasnej štátnej službe sa prevedie, resp. preloží na inú funkciu iba v prípadoch ustanovených v § 35 ods. 5 zákona, pričom ide o obligatórne dôvody takéhoto personálneho opatrenia.

K bodu 37 (§ 35 ods. 9)

Predmetným ustanovením sa rieši situácia, keď príslušník Slovenskej informačnej služby zatiaľ disponuje platným oprávnením na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, potrebným na výkon jeho funkcie, ale je prešetrovaný za konanie, ktoré spochybňuje jeho bezpečnostnú spoľahlivosť. Navrhuje sa možnosť dočasne previesť, resp. preložiť takéhoto príslušníka SIS, ktorého ponechanie na pôvodnej funkcii by bolo v rozpore s dôležitým záujmom štátnej služby, na inú voľnú funkciu počas obdobia nevyhnutného na vykonanie bezpečnostnej previerky, čím sa súčasne využije na plnenie úloh na funkcii, v rámci ktorej nebude dochádzať k možnému ohrozeniu utajovaných skutočností.

K bodu 38 (§ 35 ods. 10)

Pri zmene služobného pomeru, t. j. pri preložení alebo prevedení na inú funkciu, musí byť príslušník pred ustanovením do inej funkcie najprv odvolaný z doterajšej funkcie, inak by funkcia nebola uvoľnená. Uvedené sa musí vzťahovať aj na takú zmenu služobného pomeru, pri ktorej je príslušník do funkcie vymenovaný, čo v platnom znení zákona nie je výslovne ustanovené.

K bodom 39 a 40 (§ 36 ods. 1, ods. 2)

Súčasná právna úprava predpokladá riešenie situácií, keď je potrebné dočasne posilniť činnosť konkrétneho útvaru, vzhľadom na momentálnu bezpečnostnú situáciu v jeho územnej pôsobnosti

policajtni z iných útvarov Policajného zboru, pričom podmienkou je vyhlásenie bezpečnostného opatrenia na ochranu života, zdravia alebo práv iných osôb. Navrhovanou úpravou sa sleduje riešenie v praxi sa vyskytujúcich situácií, kedy je potrebné zabezpečiť riadne plnenie úloh útvaru, ktorý je v určitom období personálne oslabený (v dôsledku neprítomnosti policajtov z dôvodu materskej dovolenky, dlhodobejšej dočasnej neschopnosti pre chorobu, získavania, či prehĺbovania kvalifikácie a pod.), pričom uvedenú situáciu nie je možné alebo vhodné riešiť organizačnou zmenou, resp. inými inštitútmi zákona. Ide o dlhodobejšie neprítomnosti, počas ktorých takíto policajti napriek skutočnosti, že nevykonávajú služobnú činnosť, zostávajú ustanovení vo funkcii, a teda ich funkcie nie je možné (ani dočasne) obsadiť iným policajtom.

K bodu 41 (§ 37 ods. 5)

Aj v období krízovej situácie policajti plnia úlohy, ktoré im vyplývajú zo zastávanej funkcie, resp. z činnosti spoločného pracovného tímu. V prípade, že je nevyhnutné, aby policajt plnil úlohy Policajného zboru, ktoré mu nevyplývajú z funkcie, na ktorú bol ustanovený, resp. z činnosti spoločného pracovného tímu, je potrebné využiť inštitút prevelenia.

K bodu 42 (§ 38)

Cieľom navrhovanej úpravy je zavedenie inštitútu stáže a jej odlišenie od služobnej cesty. Služobnou cestou sa rozumie plnenie úloh vyplývajúcich zo zastávanej funkcie v inom mieste výkonu štátnej služby. Účelom stáže je však potreba získania praktických skúseností potrebných pre výkon zastávanej funkcie, takže policajt v rámci stáže na rozdiel od služobnej cesty plní aj úlohy, ktoré mu nevyplývajú z popisu činnosti funkcie, do ktorej bol ustanovený.

K bodu 43 (§ 40 ods. 3)

Navrhuje sa doplniť aj iný pracovnoprávny dokument ako je medzinárodná zmluva, a to napr. rozhodnutie orgánu EÚ, ktoré upravuje podmienky činnosti policajta v súvislosti s jeho vyslaním do zahraničia. Ide o odstránenie prípadnej duplicity nárokov (napr. dovolenky) podľa zákona č. 73/1998 Z. z. a súčasne podľa iného dokumentu.

K bodu 44 (§ 40 ods. 6)

Príslušníci Policajného zboru sú po prijatí spravidla zaradení do zálohy pre študujúcich policajtov a ustanovení do funkcií, ktoré sú pre študentov systemizované na policajných školách, na ktorých dennou formou získavajú základné policajné vzdelanie. Až po jeho získaní sú zo zálohy vyňatí a ustanovení na funkcie na útvaroch Policajného zboru. Z uvedeného dôvodu predmetný text tohto ustanovenia už nie je aktuálny.

K bodom 45 (§ 43 ods. 1 písm. c))

Ako už z názvu tejto zálohy vyplýva, ide o prechodnú formu zaradenia policajtov, ktorá umožňuje zachovať ich služobný pomer, ak z určitých dôvodov uvedených v zákone nemôžu dočasne vykonávať doposiaľ zastávanú alebo inú funkciu. Bližšie nešpecifikované zníženie zdravotnej klasifikácie podľa súčasnej právnej úpravy predstavuje riziko, že v zálohe bude čoraz viac policajtov, ktorých nemožno previesť alebo preložiť na inú funkciu a ktorých iba vzhľadom na skutočnosť, že sú v stálej štátnej službe, nemožno prepustiť skôr ako po dvoch rokoch zaradenia do tejto zálohy, kedy neplnia žiadne služobné úlohy a poberajú 80 % služobného platu, a to napriek tomu, že zhoršenie ich zdravotného stavu nemá súvis s výkonom štátnej služby a perspektíva ich návratu do výkonu služby je minimálna. Predmetný dôvod na zaradenie do zálohy pre prechodne nezaradených policajtov je preto potrebné spresniť tak, aby sa vzťahoval iba na stratu zdravotnej spôsobilosti v dôsledku služobného úrazu alebo choroby z povolania.

K bodu 46 a 47 (§ 44 ods. 2 písm. b) a § 44 ods. 2 písm. u) a v))

Politická činnosť policajtov je podľa § 48 ods. 5 zákona zakázaná, pričom výnimku z tohto zákazu majú iba policajti, ktorých výkon funkcie bol prerušený. V nadväznosti na doplnenie uvedeného ustanovenia o zákaz kandidatúry za politický subjekt sa navrhuje ustanoviť ďalší dôvod prerušenia výkonu funkcie policajta počas kandidatúry za poslanca do Národnej rady SR. Vzhľadom na volebný systém Slovenskej republiky, ktorý neumožňuje pri voľbách do Národnej rady SR kandidovať nezávislým kandidátom, ale iba na kandidátnej listine politického subjektu, sa týmto spôsobom umožní policajtom využiť právo byť volený a súčasne nevyvolať pochybnosti o dodržaní zákazu politickej činnosti.

Súčasne sa navrhuje doplniť aj ďalšie dôvody prerušenia výkonu funkcie policajta. Výkon funkcie štátneho zamestnanca dočasne vyslaného podľa § 7 ods. 8 zákona č. 55/2017 Z. z. sa realizuje v štátnozamestnaneckom pomere, pričom doposiaľ neboli vytvorené legislatívne predpoklady na to, aby zostal jeho služobný pomer zachovaný. Taktiež sa dopĺňa dôvod prerušenia výkonu funkcie príslušníka a zachovania jeho služobného pomeru v prípade zvolenia do funkcie poslanca Európskeho parlamentu alebo ak je registrovaným kandidátom pri voľbách do Európskeho parlamentu.

K bodom 48 až 52 (§ 46 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 7 a ods. 9)

Úprava sa navrhuje spresniť tak, aby podmienky dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby boli jednoznačné. Toto opatrenie nerealizuje orgán činný v trestnom konaní, ale nadriadený, pre ktorého je problematické vyhodnotiť, či je podmienka dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu splnená. Jednoznačnosť je potrebná tiež z dôvodu, že dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby má obdobný charakter ako predbežné opatrenie, a je ho potrebné vykonať bezodkladne. Z tohto dôvodu sa deklaruje, že sa na rozdiel od personálnych opatrení nerealizuje formou rozhodnutia, ale formou oznamovacieho rozkazu, ktorý obsahuje všetky potrebné údaje na realizáciu dočasného pozbavenia. V nadväznosti na novonavrhovanú definíciu bezúhonnosti sa príslušne dopĺňa aj ustanovenie o doplatení rozdielu služobného platu policajtovi. Maximálna doba dočasného pozbavenia sa zosúladzuje s navrhovanou subjektívnou lehotou na prepustenie (§ 192 ods. 5).

Vzhľadom k vyššie uvedenému charakteru inštitútu dočasného pozbavenia sa jeho využitie súčasne rozširuje o nový dôvod vzťahujúci sa k prechodnému obdobiu od vydania prvostupňového rozhodnutia so záverom o duševnej nespôsobilosti policajta na výkon štátnej služby (§ 224 ods. 2 zákona) až do prípadného konečného personálneho rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. c) zákona, resp. skončenia služobného pomeru. Ako ukázala aplikačná prax, pri negatívnom výsledku posúdenia duševnej spôsobilosti nemožno zo strany dotknutých policajtov očakávať riadne plnenie služobných úloh, pričom problematickým sa javí najmä využívanie oprávnení spojených s použitím donucovacích prostriedkov vrátane použitia služobnej zbrane. Z uvedeného dôvodu je dočasné pozbavenie výkonu štátnej služby primeraným a vhodným opatrením na preklopenie predmetného obdobia.

K bodu 53 (§ 48 ods. 1 písm. e))

Zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach sa nevzťahuje na vybavovanie podaní, ktoré sú sťažnosťou podľa osobitného predpisu, za ktorý považuje tiež § 48 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. Doplnením ustanovenia sa pre jednoznačnú aplikáciu deklaruje uvedená skutočnosť.

Ustanovenie predstavuje precizovanie už transponovaných ustanovení smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani. Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody.

K bodu 54 (§ 48 ods. 3 písm. x) až z))

Preventívna rehabilitácia formou ustanovenou v § 146 ods. 3 písm. b) má liečebno-preventívny charakter. V záujme dosiahnutia účelu a efektívnosti rehabilitácie je nevyhnuté, aby príslušník

dodržoval liečebný režim určený lekárom zdravotníckeho zariadenia, v ktorom sa rehabilitácia vykonáva. Ak bude táto povinnosť určená zákonom, bude možné jej dodržiavanie vynucovať.

Aplikačná prax si vyžiadala zaviesť zákonnú povinnosť príslušníka odovzdať služobný preukaz pri skončení služobného pomeru. Táto povinnosť vyplývala doteraz len z interného predpisu, čo nekorešponduje so skutkovou podstatou priestupku proti poriadku v správe. Podľa § 21 ods. 1 písm. i) zákona č. 372/1990 Zb. sa priestupku dopustí ten, kto neoprávnene drží licenciú, povolenie, preukaz, osvedčenie, pečiatku alebo iný doklad o oprávnení, ktoré zaniklo, hoci má zákonnú povinnosť takýto doklad a pečiatku vrátiť orgánu, ktorý ich vydal.

V súčasnej právnej úprave už existuje možnosť využitia psychofyziologického overenia pravdivosti (tzv. detektoru lži) na zistenie spoľahlivosti občana v prijímacom konaní do služobného pomeru. Takýmto spôsobom je možné zistiť, či občan v prijímacom konaní hovorí pravdu o tom, či požíva omamné látky, psychotropné látky alebo iné návykové látky, alebo sa overuje, či existujú nejaké skutočnosti, ktoré by nedávali záruku riadneho výkonu štátnej služby. Policajta však nemožno podrobiť psychofyziologickému overeniu pravdivosti bez jeho súhlasu. Navrhuje sa preto do ustanovení upravujúcich povinnosti policajtov začleniť povinnosť podrobiť sa psychofyziologickému overeniu pravdivosti, ak tak pre nich ustanoví osobitný predpis, alebo ak tak určí minister. Súčasne sa touto úpravou implementuje odporúčanie GRECO, ktoré požaduje *posilniť systém bezpečnostných previerok vrátane zabezpečenia zavedenia a vykonávania kontrol integrity v pravidelných intervaloch počas kariéry policajtov v závislosti od miery ich vystavenia korupčným rizikám a požadovanej úrovne bezpečnosti.*

K bodu 55 (§ 48 ods. 5)

Predmetnú úpravu si vyžiadala aplikačná prax, v rámci ktorej vzniká problém s interpretáciou a preukazovaním vyvíjania činnosti v prospech politického subjektu, a to najmä v súvislosti s kandidatúrou policajta na kandidátnej listine politickej strany, resp. hnutia. Jednoznačnosť úpravy je nevyhnutná aj vzhľadom na to, že ide o jedno z opatrení na zabránenie korupčným rizikám a konfliktu záujmov so štátnou službou, čím sa plnia úlohy rezortu vyplývajúce z požiadaviek GRECO a rezortného protikorupčného programu.

K bodom 56 až 59 (§ 48 ods. 6 až 9 v spojitosti s § 1 ods. 4)

Používanie uvedeného ustanovenia v praxi poukázalo na viaceré problémy, ktoré súviseli najmä s interpretáciou jednotlivých pojmov ako napr. iná platená funkcia, správne orgány právnických osôb, ako aj s otázkou, či zakladateľ a spoločník podnikateľského subjektu vykonáva podnikateľskú činnosť. Z uvedeného dôvodu sa tieto pojmy vymedzujú jednoznačnejšie, čím sa odstraňujú ich rozdielne interpretácie. Zákaz zakladať právnickú osobu vykonávajúcu podnikateľskú činnosť, resp. byť jej spoločníkom alebo členom sa bude vzťahovať na predmet činnosti podnikateľského subjektu v oblasti pôsobnosti Policajného zboru, aby bolo preventívne zamedzené konfliktu záujmov činnosti policajtov s činnosťou vyplývajúcou z úloh Policajného zboru. Vzhľadom na súdnu prax, ktorá uvedené aktivity nepovažuje za vykonávanie podnikateľskej činnosti, pokiaľ spoločník nie je súčasne aj v postavení konateľa, platné znenie úpravy zákona vyslovene nevyklučuje situáciu, že policajt by mohol byť vlastníkom obchodnej spoločnosti prevádzkujúcej činnosť, ktorú povoľuje Policajný zbor. Z aplikačnej praxe ako aj z požiadaviek medzinárodných organizácií (odporúčania GRECO sú cielené obzvlášť na kontrolu mimoslužobných činností policajtov) je zrejmé, že takáto situácia je verejnosťou vnímaná citlivo práve vo vzťahu k príslušníkom Policajného zboru a je spôsobilá vyvolať pochybnosť o objektívnom a nestrannom plnení úloh Policajného zboru.

Medzi povolenú zárobkovú činnosť sa navrhuje doplniť aj činnosť poslancov obecného zastupiteľstva alebo samosprávneho kraja a nimi zriaďovaných komisií, ktoré sú spravidla kreované práve z poslancov. Činnosť poslancov je doposiaľ považovaná za výkon volebného práva, a to aj v prípade poberania odmien za takúto mimoslužobnú činnosť. V rámci súdnej praxe sa však vyskytol prípad, že

takáto interpretácia nebola akceptovaná, čo spôsobilo právnu neistotu príslušníkov pri poberaní odmien za poslaneckú činnosť. Taktiež sa dopĺňa možnosť vrcholových športovcov reprezentujúcich Slovenskú republiku prijať sponzoring vzťahujúci sa výlučne na podporu ich športovej činnosti, čo zabezpečuje zmluva o sponzorstve v športe, ktorej účel a podmienky upravuje zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V súvislosti so zavedením komisionálneho posudzovania psychickej spôsobilosti policajtov na výkon štátnej služby sa umožňuje psychológom uzatvárať dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru s bezpečnostnými zložkami podľa tohto zákona, ktoré nemajú dostatočné personálne kapacity na vytvorenie komisie v rámci vlastnej organizácie.

Dopĺňajú sa podmienky, ktoré je policajt povinný dodržiavať pri výkone zákonom povoleného druhu zárobkovej činnosti. Tieto podmienky odstraňujú formálno-právny aspekt posudzovania súladu mimoslužobnej činnosti, ktorú policajt vykonáva, s činnosťou uvedenou v zákone a zabezpečujú, aby služobný úrad mohol vyhodnotiť aj prípadný konflikt záujmov s činnosťou, ktorú policajt vykonáva v rámci svojej funkcie. Zavedenie oznamovacej povinnosti policajta je základným predpokladom pre účinnú kontrolu a zamedzenie prípadného konfliktu záujmov v tejto oblasti. Súčasne ide o plnenie úlohy, ktorá je súčasťou odporúčaní V. kola hodnotenia GRECO - *zaviesť účinné postupy na kontrolu všetkých ďalších činností, ktoré príslušníci Policajného zboru vykonávajú.*

Výslovným deklarováním zákazu inej zárobkovej činnosti v § 48 ods. 9 aj policajtovi, ktorý nie je ustanovený do funkcie, pretože bol zaradený do neplatenej zálohy z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo z vážnych dôvodov, sa zamedzuje zneužitiu tohto inštitútu na iný účel (napr. služobné voľno poskytnuté z vážnych rodinných dôvodov v skutočnosti využité na zárobkovú činnosť v zahraničí).

K bodom 60 až 63 (§ 48a ods. 2 až 6)

V právnej úprave majetkového priznania sa pristupuje najmä k zmene úpravy obsahových náležitostí majetkového priznania, a to z dôvodu efektívnejšej kontroly preukazovania majetkových pomerov policajta vo vzťahu k deklarovávaným príjmom. Precizuje sa rozsah údajov charakterizujúcich nehnuteľnosť vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve policajta za účelom jej náležitej identifikácie, spôsobu financovania jej obstarania, ako aj za účelom zaznamenania jej podstatného majetkového zhodnotenia. Súčasťou majetkového priznania budú aj údaje o nehnuteľnosti, ktorú policajt síce nevlastní, ale ju dlhodobo užíva.

V porovnaní s doterajšou úpravou majetkového priznania sa z dôvodu účinnejšej kontroly príslušným nadriadeným a prehľadnosti zavádza nový prístup k priznávaniu niektorých kategórií majetku (motorové vozidlo, umelecké diela a pod.), pri ktorom okrem spresnenia uvádzaných náležitostí dochádza k odčleneniu od hnutelných vecí s tým, že sa budú priznávať ako samostatné položky, a to buď bez ohľadu na ich hodnotu, alebo ak ich hodnota v súhrne presiahne stanovenú finančnú čiastku.

Rovnako ako v prípade nehnuteľného majetku bude súčasťou majetkového priznania aj uvedenie údajov o motorovom vozidle alebo inom dopravnom prostriedku, ktoré policajt nevlastní, ale ich dlhodobo užíva. V záujme posilnenia možnosti komplexného zhodnotenia a kontroly v majetkovom priznaní deklarovávaných položiek v kontexte celkových finančných možností policajta sa navrhuje zahrnúť do majetkového priznania aj údaj o právnych vzťahoch, z ktorých plynú policajtovi záväzkové povinnosti presahujúce určenú sumu, a takisto údaje o všetkých zdaniteľných príjmoch nad rozsah tých, ktoré sa viažu na výkon štátnej služby policajta. Z dôvodu, že navrhovaná zmena v nemalej miere rozširuje obsah majetkového priznania okrem iného aj o položky, ktorých určenie hodnoty sa spravidla viaže na koniec účtovného alebo zdaňovacieho obdobia, dochádza aj k zosúladieniu termínu, ku ktorému policajt podľa ods. 1 písm. b) zákona stav svojho majetku deklaruje, práve s uvedenými obdobiami.

Posilnenie systému kontroly majetkových priznaní policajtov je požiadavkou vyplývajúcou z odporúčania GRECO.

K bodu 64 (§ 53 ods. 3)

Špecifikácia služobného platu je nevyhnutná pre jednoznačný výpočet krátenia služobného platu napr. pri absencii, dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby a pod.

K bodu 65 (§ 54)

Navrhuje sa písomná forma uloženia výčitky, ktorá doposiaľ nebola ustanovená, čo spôsobovalo aplikačné problémy pri preukazovaní jej uloženia, napríklad na účely služobného hodnotenia. Súčasne bude v znení ustanovenia výslovne ustanovené právo účastníka konania na vyjadrenie sa k veci pred uložením výčitky, v rámci ktorého je obsiahnutá aj povinnosť nadriadeného vysporiadať sa s námietkami uplatnenými v tomto vyjadrení obdobne, ako pri ukladaní disciplinárneho opatrenia.

K bodom 66 a 67 (§ 60 ods. 1 a 2 v spojitosti s § 266 ods. 3)

V praxi sa vyskytli prípady, kedy sa policajt vyhýbal vyhláseniu disciplinárneho opatrenia, preto sa ustanovuje, že rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia sa bude oznamovať len spôsobom doručenia. V súvislosti s uvedeným sa dopĺňa aj ustanovenie, ktoré upravuje oznamovanie a doručovanie rozhodnutí.

K bodom 68 a 101 (§ 69 a § 103 ods. 2 písm. d))

Predkladaným návrhom, ktorým sa zavádza nový druh služobnej pohotovosti a jej kompenzácie, sa reaguje na nejednotnosť aplikačnej praxe pri účasti policajtov na bezpečnostných opatreniach v inom mieste výkonu štátnej služby. Z dôvodu posilňovania výkonu služby pri významných alebo rizikových podujatiach policajtmí z iných okresných, resp. krajských riaditeľstiev Policajného zboru ide často o časovo náročnejšie presuny, pričom čas strávený prepravou na miesto určenia nad rámec rozvrhnutého základného času služby je v súčasnosti kompenzovaný iba tzv. stravným, čo nie je primerané vo vzťahu k strate času týchto policajtov. Z uvedeného dôvodu sa ustanovuje, že pri vyhlásenom bezpečnostnom opatrení počas prepravy na miesto určenia sa nariadi policajtovi služobná pohotovosť s priznaním peňažnej náhrady a to v totožnej výške, ako pri pohotovosti vykonávanej v mieste výkonu štátnej služby.

K bodu 69 (§ 72 písm. b))

Rovnako ako pri úprave znenia § 20 ods. 3 písm. e) je uvedené znenie potrebné zosúladiť so znením zákona č. 328/2002 Z. z., ktorý v § 6 ods. 7 až 9 pripúšťa nielen nárok na polovicu sumy nemocenského, ale aj štvrtinu sumy nemocenského alebo nemocenské vo výške 10 % čistého denného služobného platu. K zníženiu sumy nemocenského dochádza v prípadoch, keď si policajt spôsobil dočasnú neschopnosť napr. v dôsledku požitia návykovej látky, pri porušení liečebného režimu alebo v dôsledku kombinácie týchto dôvodov. Pokiaľ majú mať na nezapočítanie času výkonu štátnej služby pre vznik nároku na dovolenku vplyv okolnosti odôvodňujúce krátenie sumy nemocenského na polovicu, tým viac je namieste takéto obmedzenie v prípadoch, kedy dochádza v súvislosti so závažnejšie posudzovaným kvalifikovaným, resp. opakovaným porušením liečebného režimu k ešte výraznejšiemu kráteniu dávok, a preto by sa žiadna z takýchto dočasných neschopností na výkon štátnej služby nemala započítavať ani do času výkonu štátnej služby pre vznik nároku na dovolenku.

K bodu 70 (§ 73 ods. 3)

Úprava sa navrhuje s prihliadnutím na súčasnú situáciu, ktorá v rámci organizácie výkonu služby vyžaduje prijímať operatívnejšie opatrenia, medzi ktoré patrí aj možnosť v období krízovej situácie skrátiť lehotu oznámenia nástupu na dovolenku aj bez súhlasu policajta.

K bodom 71 a 72 (§ 77 ods. 1, § 78)

Navrhuje sa, aby nárok na dodatkovú dovolenku, ktorá je osobitným druhom dovolenky, bol viazaný na celoročný výkon služobnej činnosti, t. j. práce, ktorá je orgánom verejného zdravotníctva zaradená do tretej alebo štvrtej kategórie (tzv. riziková práca) (ďalej len „riziková kategória“) podľa § 31 ods. 4 a 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení zákona č. 87/2018 Z. z.. Ide o určitú kompenzáciu zdraviu škodlivej služobnej činnosti alebo výkonu služobnej činnosti v nepriaznivých podmienkach, pri ktorých sú príslušníci vystavení pôsobeniu škodlivých biologických, fyzikálnych, chemických a psychických faktorov v takom rozsahu, že tieto môžu vo významnej miere nepriaznivo pôsobiť na ich zdravie. Dodatková dovolenka má slúžiť hlavne ako prevencia možného poškodenia zdravia a má tak zabezpečovať najmä predchádzanie vzniku chorôb z povolania vzhľadom na vykonávanú služobnú činnosť v konkrétnych služobných podmienkach.

Na základe navrhovaného znenia sa dodatková dovolenka bude poskytovať len policajtom, ktorí celoročne vykonávajú služobnú činnosť zaradenú do rizikovej kategórie, a teda z lekárskeho hľadiska majú zvýšené nároky na regeneráciu svojho organizmu. Cieľom predkladaného návrhu je prostredníctvom neustáleho posudzovania každého jedného rizikového faktora a pracovných podmienok a následného zaradenia služobnej činnosti do rizikovej kategórie (na základe zákona č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacieho predpisu - vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií) adresne poskytovať dodatkovú dovolenku len pre tých príslušníkov, u ktorých reálne hrozí poškodenie ich zdravia výkonom rizikovej služobnej činnosti, čomu je možné predísť len regeneráciou spočívajúcou v predĺženom nevykonávaní rizikovej služobnej činnosti oproti príslušníkom, ktorí takúto činnosť nevykonávajú. Prehodnocovaním zaraďovania služobných činností do jednotlivých kategórií bude možné flexibilne reagovať na práve aktuálne pracovné podmienky a rizikové faktory v nich pôsobiace, pretože tie sa neustále menia vplyvom nových materiálov alebo technológií, ktoré môžu na jednej strane vyradiť určité služobné činnosti z rizikovosti, na strane druhej však môžu priniesť nové, dosiaľ nepoznané riziká (napr. laserové žiarenie, elektromagnetické pole a pod.). V platnom znení zákona sú jednotlivé služobné činnosti vymenované, t. j. akoby paušalizované, čo neumožňuje reagovať na meniacu sa rizikovosť jednotlivých služobných činností. Na základe uvedených dôvodov už znenie § 78 nebude potrebné.

V úprave dodatkovej dovolenky zostáva zachovaný nárok na jej pomernú časť v prípade, že policajt vykonával rizikovú prácu len časť kalendárneho roka (napr. v dôsledku preloženia na inú funkciu).

K bodom 73 až 79 (§ 79, § 80 ods. 5 písm. e), § 81 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. d), písm. h), písm. j), § 81 nový odsek 2 a § 81 odseky 4 a 5)

Do spoločného ustanovenia k prekážkam sa pre prehľadnosť navrhuje presunúť niektoré znenia, ktoré boli doposiaľ upravené len v rámci inštitútu dôležitých osobných prekážok, a to napriek tomu, že sa vzťahovali na prekážky všeobecne. Navyše prax vyžaduje zaviesť neprítomnosť v záujme služobného úradu, čím sa umožní ospravedlniť a započítať do fondu služobného času neúčast' policajta v službe z uvedených dôvodov, ak zasahuje do rozvrhu jeho služieb.

Okrem uvedeného sa výslovne ustanovuje právomoc nadriadeného kontrolovať policajta aj počas prekážky alebo ospravedlnenej neprítomnosti v štátnej službe, ktorá mu bola poskytnutá na konkrétny účel. Toto oprávnenie je významné aj z hľadiska efektívneho využívania mzdových prostriedkov, nakoľko pri prevažnej väčšine prekážok v štátnej službe má policajt nárok na služobný plat. Avšak aj v prípadoch tých prekážok, ktoré nezakladajú nárok na služobný plat, ide o neprítomnosť policajta v službe z určitého zákonom ustanoveného dôvodu, a preto nadriadený má disponovať oprávnením kontrolovať naplnenie dôvodu prekážky.

V jednotlivých druhoch prekážok s nárokom na služobný plat sa ustanovenia precizujú v záujme odstránenia najmä interpretačných problémov v aplikačnej praxi a s ohľadom na účel poskytovaného služobného voľna. Rozsiahlejšia zmena sa navrhuje v úprave ošetrovania člena rodiny, kde sa okrem iného reaguje aj na čoraz viac využívanú porozvodovú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu formou striedavej starostlivosti a odstraňuje sa nutnosť splnenia niektorých podmienok (spoločná domácnosť s policajtom, trvalá starostlivosť o dieťa a pod.), ktorých vyhodnocovanie je zo strany nadriadeného problematické, resp. vzhľadom na dané okolnosti bezpredmetné. Na druhej strane sa však znenie ustanovenia posilňuje voči zneužívaniu tohto inštitútu, a to jednoznačnejším vylúčením súbehu ošetrovania, resp. starostlivosti o člena rodiny policajtom a inou osobou (napr. nárok na poskytnutie služobného voľna na ošetrovanie chorého dieťaťa nevznikne, ak druhý rodič z dôvodu starostlivosti o toto dieťa čerpá materskú alebo rodičovskú dovolenku, alebo ak si druhý rodič uplatnil nárok na ošetrovné v tom istom prípade ošetrovania). Rozširuje sa tiež doterajší okruh členov rodiny - služobné voľno sa navrhuje poskytovať aj z dôvodu ošetrovania rodičov policajta, a to s nárokom na 50 % služobného platu.

Ustanovenia predstavujú precizovanie už transponovaných ustanovení smernice Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje smernica 96/34/ES.). Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody.

K bodu 82 (§ 83 ods. 1 písm. b))

Aj pri uplatňovaní pasívneho volebného práva musí policajt dodržiavať zákaz politickej činnosti. Vzhľadom na návrh znenia, na základe ktorého policajtovi kandidujúcemu za poslanca pri voľbách do Národnej rady SR bude prerušený výkon funkcie policajta, sa udelenie služobného voľna bez nároku na služobný plat z tohto dôvodu stáva neúčelným.

K bodom 83 a 84 (§ 83 ods. 2, § 83 ods. 4)

Povinné poskytnutie služobného voľna bez nároku na služobný plat sa rozširuje o dôvody, kedy je potrebné ošetrovať člena rodiny nad rozsah poskytnutého služobného voľna s nárokom na služobný plat. Tieto situácie doposiaľ zákonom neboli riešené ako nárokovateľné, napriek tomu, že existoval preukázateľný dôvod takejto prekážky.

K bodom 85 až 88 (§ 84 ods. 2 písm. h), písm. k), písm. m) a odsek 3)

Úprava v súvislosti s návrhom ustanovení § 92, § 95 a § 97.

K bodu 89 (§ 89 ods. 3)

Príslušník Policajného zboru, ktorý je zdravotníckym pracovníkom vyslaným na plnenie služobných úloh alebo na plnenie iných úloh k inej právnickej osobe, pri výkone štátnej služby nad základný čas služby v týždni neplní povinnosti vyplývajúce z jeho riadiacej funkcie, ale vykonáva odborné činnosti ako zdravotnícky pracovník.

K bodu 90 (§ 91 ods. 2)

Navrhuje sa, aby nadriadený mal kompetenciu priznať policajtovi osobný príplatok až do výšky 40 % zo súčtu funkčného platu a hornej hranice prídavku za výsluhu rokov. V osobnom príplatku policajta, ktorý mu priznáva alebo zvyšuje jeho nadriadený, sa odráža množstvo, kvalita, náročnosť a zložitosť vykonávaných služobných úloh. Účelom je dať k dispozícii nadriadenému motivačný nástroj na oceňovanie kvalitného výkonu služobnej činnosti aj vo vzťahu k príslušníkom, ktorým by v súlade so súčasnou právnou úpravou bolo možné zvýšiť osobný príplatok už len v osobitných prípadoch, o čom rozhoduje minister.

K bodu 91 (§ 92)

Zmena podmienok nároku na dodatkovú dovolenku a vypustenie zoznamu činností v prílohe č. 3 vyvolali potrebu transformácie príplatku za výkon štátnej služby v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí na príplatok za sťažené vykonávanie štátnej služby. Príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí v súčasnosti poberajú aj policajti vykonávajúci služobné činnosti, ktoré nie sú zaradené do kategórie rizikových. Doterajšia prax ukázala, že pri mnohých služobných činnostiach uvedených v platnom znení zákona sa nenachádzajú zdraviu škodlivé faktory v takej miere, aby mohli byť zaradené do rizikovej kategórie a nie je teda predpoklad poškodenia zdravia vplyvom služobnej činnosti. Podľa navrhovaného znenia by príplatok za sťažené vykonávanie štátnej služby poberali takí príslušníci, ktorí vykonávajú služobné činnosti zaradené do rizikovej kategórie prác, pretože len v týchto kategóriách sú evidentne a nespochybniteľne prítomné škodlivé faktory práce v takej miere, že predstavujú vysokú mieru zdravotného rizika. Finančná kompenzácia za výkon služobných činností zaradených do rizikovej kategórie podľa písmen a) a b) sa bude poskytovať mesačne.

Cieľom zaradenia služobnej činnosti do rizikovej kategórie orgánom verejného zdravotníctva je predchádzanie vzniku a rozvoju chorôb z povolania, čo nesúvisí s rizikom úrazu pri výkone služobnej činnosti. Niektoré služobné činnosti sú rizikové nie z hľadiska choroby z povolania, ale z hľadiska úrazu, kde je výkon takejto služobnej činnosti kompenzovaný rizikovým príplatkom (§ 88a), ktorý závisí od miery reálneho ohrozenia života alebo zdravia.

Pri nároku na príplatok za sťažené vykonávanie štátnej služby podľa písmen c) až e) ide o recepciu ustanovení v platnom znení uvedených v odsekoch 7 až 9. Ide o služobné činnosti vykonávané nepravidelne a nárazovo, teda ich nie je možné zaradiť do rizikovej kategórie (pretože pri tej sa vyžaduje sústavnosť), pôsobia však pri nich v kombinácii viaceré rizikové faktory (zvýšený tlak vzduchu pod vodou, fyzická záťaž spojená s namáhavou telesnou činnosťou vykonávanou v obmedzujúcom pracovnom ochrannom odevu, psychická pracovná záťaž, klimatické podmienky). Finančná kompenzácia výkonu týchto služobných činností bude na rozdiel od finančnej kompenzácie výkonu služobných činností zaradených do rizikovej kategórie hodinová, v súlade s platným znením.

K bodom 92 až 96 (nadpis § 95, ods. 1 až 3, ods. 7 až 10)

Navrhuje sa upraviť ustanovenie s dôrazom na účel predmetného príplatku. Príplatok by mal patriť policajtom, pre ktorých starostlivosť o služobné vozidlo nepredstavuje činnosť, ktorá im vyplýva z ich funkčnej náplne. Taktiež je potrebné jednoznačné ustanovenie momentu, ktorým možno priznať, resp. odňať príplatok za vedenie služobného cestného vozidla alebo služobného motorového člna, t. j. súbeh platného povolenia príslušnej skupiny a vykonania prvej jazdy.

V súvislosti s plnením služobných úloh a na účely dodržiavania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná (napr. Schengenský dohovor) disponujú špecializované útvary Policajného zboru ľahkými lietadlami – letúňmi s maximálnou vzletovou hmotnosťou do 5700 kg. V záujme zachovania letovej spôsobilosti týchto lietadiel je potrebné zabezpečovať úkony a procesy vedúce k tomu, aby lietadlo kedykoľvek počas svojej prevádzkovej životnosti spĺňalo platné požiadavky letovej spôsobilosti a bolo v stave vhodnom na bezpečnú prevádzku. Rovnako ako pri iných dopravných prostriedkoch je starostlivosť o prevádzkyschopnosť a údržbu týchto lietadiel zverená určeným policajtom. Navrhovanou úpravou sa má doceliť, aby vykonávanie uvedených činností, ktoré sa realizuje nad rámec bežných služobných úloh, bolo mesačne ohodnotené v miere zodpovedajúcej náročnosti takejto starostlivosti. Zavedenie príplatku v súvislosti s pridelením štátneho bezpilotného lietadla reaguje na potrebu ohodnotenia daného druhu vysoko špecifickej odbornej činnosti vykonávanej policajtm. Nová špecializácia – pilot

štátneho bezpilotného lietadla vyžaduje, aby policajt pre získanie odbornej spôsobilosti absolvoval teoretický a praktický výcvik ukončený štátnou záverečnou skúškou a taktiež jeho periodické odborné preškolenie za účelom neustáleho zvyšovania bezpečnosti prevádzky bezpilotných lietadiel. Pri riadení bezpilotného lietadla ide náročné odborné úkony, na vykonávanie ktorých je nevyhnutné, aby policajt svoje vedomosti a zručnosti permanentne udržiaval a prehlboval, a preto sa navrhuje, aby bolo získanie a udržiavanie odbornej spôsobilosti na pilotovanie štátneho bezpilotného lietadla adekvátne odmeňované.

K bodu 97 (§ 97)

Policajti slúžiaci v nepretržitých zmenách a policajti, ktorí majú základný čas služby rozvrhnutý nerovnomerne, nie vždy odslúžia v noci a v dňoch služobného pokoja taký počet hodín, ktorému zodpovedá mesačne priznávaný príplatok za nerovnomernosť času služby. Na druhej strane policajtom slúžiacim v rovnomernom režime sa príplatok vypláca podľa počtu odslúžených hodín. V dôsledku uvedeného vznikajú rozdiely medzi jednotlivými policajtmi v počte nimi odslúžených hodín, avšak pri poberaní rovnakej sumy príplatku, čo v podstate spôsobuje rozdielne odmeňovanie policajtov za služby v noci a v dňoch služobného pokoja.

Nová úprava premenlivého príplatku zabezpečuje, aby bol príplatok vyplácaný v súlade so skutočne odslúženými hodinami. Touto úpravou sa tiež sleduje motivovať policajtov k skutočnému výkonu takýchto služieb.

K bodu 98 (§ 98 ods. 3)

Ak to vyžaduje dôležitý záujem štátnej služby, je policajt povinný vykonávať štátnu službu nad základný čas služby v týždni, v deň nepretržitého odpočinku v týždni alebo vo sviatok. Vzhľadom na zákonom povolené referenčné obdobie na splnenie základného času služby v týždni v nerovnomernom režime sa v praxi stávajú prípady, keď je policajtovi prikázaná nadčasová služba, avšak jeho mesačným plánom služieb nebola splnená ustanovená dĺžka času služby.

Platové náležitosti policajtov sa priznávajú a vyplácajú za príslušný kalendárny mesiac a pri kompenzácii služby nad základný čas služby v týždni by malo byť nielen z charakteru služby, ale aj z počtu odslúžených hodín zrejmé, že ide o službu vykonanú nad rámec mesačného fondu času služby. Preto sa navrhuje výslovne ustanoviť, že nárok na kompenzáciu nadčasovej služby má policajt len vtedy, ak odslúžil základný čas služby v týždni v danom kalendárnom mesiaci.

K bodu 99 (§ 102 ods. 4 písm. b))

Ide o legislatívnotechnickú úpravu znenia § 102 ods. 4 písm. b), kde je uvedená citácia § 192 ods. 1 písm. d) až g). Odkaz na písmeno g) bolo potrebné zmeniť na odkaz na písmeno f), pretože zo znenia § 192 ods. 1 bolo znenie písmena f) vypustené. Doterajšie znenie písmena g) sa teda označuje ako písmeno f).

K bodu 100 (§ 102a ods. 2)

Návrhom sa obmedzuje udelenie odmeny policajtovi v čase účinnosti disciplinárneho opatrenia. Uvedené je v rozpore s výchovným účelom disciplinárneho opatrenia.

K bodu 102 (§ 103a)

Úprava v súvislosti s vypustením štátnej služby kadeta.

K bodu 103 (§ 104 ods. 4)

Príslušníkovi Policajného zboru v prípravnej štátnej službe počas denného štúdia sa navrhuje ponechať funkčný plat v plnej výške z dôvodu konkurencieschopnosti k nástupným platom v civilnom sektore.

K bodom 104 až 107 (§ 107 ods. 2, ods. 3, ods. 5)

Navrhuje sa, aby sa služobný príjem policajta vyplácal poukázaním na účet príjemcu v **banke** alebo v pobočke zahraničnej banky, pokiaľ nepôjde o prípad osobitného zreteľa. Vzhľadom na elektronizáciu a prístup na zamestnanecký portál sa tiež navrhuje prioritne vydať doklad obsahujúci údaje o zložkách služobného príjmu elektronickou formou. Uvedená úprava sa, tak ako doposiaľ, v záujme predídania dekonšpirácie príslušníkov nebude vzťahovať na Slovenskú informačnú službu.

K bodom 108 a 109 (§ 108 písm. a), písm. i))

Dôvodom navrhovaného doplnenia je zosúladienie ustanovenia so všeobecne záväznými právnymi predpismi (zákonom o dani z príjmov a zákonom o zdravotnom poistení).

K bodu 110 (§ 109 ods. 1 prvá veta)

Po zaradení príslušníka Policajného zboru na výkon štátnej služby v zahraničí alebo jeho vyslaní na denné štúdium v zahraničí alebo na dennú formu odborného kurzu alebo iného druhu ďalšieho vzdelávania v zahraničí, dochádza k zásadnej a významnej zmene charakteru a náplne výkonu štátnej služby v porovnaní či už s jeho predchádzajúcim zaradením, ako aj v porovnaní s výkonom štátnej služby iných príslušníkov Policajného zboru. Z týchto dôvodov je nevyhnutne potrebné upraviť jednotlivé zložky jeho služobného príjmu, čím sa má na mysli predovšetkým zúženie ich rozsahu, ale súčasne so zohľadnením náročnosti výkonu štátnej služby takéhoto príslušníka. Táto je premietnutá v skutočnosti, že mu v čase jeho zaradenia alebo vyslania v zahraničí patrí tzv. zahraničný plat spolu s náhradami prislúchajúcimi k výkonu takejto funkcie, ktorých celková výška, aj vzhľadom na jednotlivé položky, je v porovnaní so služobným príjmom iného príslušníka nadštandardne vyššia a zároveň v adekvátnej miere zohľadňujúca jednak náklady, ale najmä nároky a ich rozsah spojený s výkonom služby takéhoto príslušníka.

Ustanovenie predstavuje precizovanie už transponovaných ustanovení smernice Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah, čo je uvedené aj v príslušnej tabuľke zhody.

K bodu 112 (§ 109 ods. 4 písm. a))

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na zmenu v bode 37.

Ustanovenie predstavuje precizovanie ustanovení smernice Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah, čo je uvedené aj v príslušnej tabuľke zhody.

K bodu 113 (§ 109 ods. 9 prvá veta)

Doplnenie ďalšej skupiny policajtov, ktorým bude patriť služobný príjem a zahraničný príspevok, súvisí so záväzkom Slovenskej republiky vyslať 9 až 35 operačných pracovníkov na dlhodobý výkon služby v organizácii agentúry Frontex.

Ustanovenie predstavuje precizovanie smernice Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah. Príslušná tabuľka zhody je súčasťou materiálov predkladaných s návrhom zákona.

K bodom 114 a 115 (§ 110 ods. 4 až 8)

Navrhuje sa priznať denné náhrady výdavkov aj policajtom, ktorí sa v zahraničí podieľajú na priamom výkone služby pri zabezpečovaní operačných aktivít organizovaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž, ktorými sú krátkodobé spoločné operácie alebo na zabezpečovaní kontroly hraníc na území iného štátu na základe medzinárodnej zmluvy. V takomto prípade bude denná náhrada refundovaná od Európskej agentúry, resp. od inej medzinárodnej organizácie, t. j. bez záťaže na rozpočet SR.

K bodu 116 (§ 113 ods. 1)

Precizuje sa doba poberania náhrad výdavkov policajta v prípade, ak už poberá tieto náhrady z dôvodu jeho preloženia na inú funkciu v dôsledku organizačných zmien alebo straty zdravotnej spôsobilosti. Vzhľadom na to, že zákon ustanovuje, že náhrady patria policajtovi po dobu preloženia, je potrebné jednoznačne určiť dobu poberania náhrad v prípade jeho opätovného prevedenia alebo preloženia z iných, ako z organizačných alebo zdravotných dôvodov (napr. na vlastnú žiadosť).

K bodom 117 a 118 (§ 116 ods. 2 a ods. 3)

Znenie ustanovenia je neaktuálne z hľadiska potrieb vzdelávania policajtov a nárokov s tým súvisiacich.

Úpravou odseku 2 sa ustanovuje, pri akom štúdiu sa policajtom poskytuje bezplatné ubytovanie a stravovanie. Ide najmä o štúdium realizované na splnenie kvalifikačnej požiadavky policajného vzdelania, ktorú vyžaduje služobný úrad. Uvedené musí policajt splniť počas prípravnej štátnej služby. V tomto odseku je zahrnuté aj štúdium, ktorým policajt získava špecializované policajné vzdelanie.

Nový odsek 3 upravuje nároky policajtov pri vzdelávacej aktivite, ktorá nesmeruje k splneniu kvalifikačnej požiadavky policajného vzdelania, ale k získaniu špeciálnej odbornej spôsobilosti, ktorú požaduje služobný úrad na výkon niektorých špecifických činností v rámci rezortu. Ide o vzdelávanie, ktoré nie je možné zabezpečiť v rámci vzdelávacích inštitúcií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Príkladom sú služobní psychológovia, ktorí musia pri ustanovení do funkcie spĺňať požiadavku vysokoškolského vzdelania II. stupňa v rámci jednodborovej psychológie, avšak pre samostatný výkon služobných činností sú potrebné ďalšie špecializácie alebo certifikácie v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

K bodom 119 a 126 (§ 119, § 131)

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na zmenu v § 37.

K bodom 120 až 124 (§ 129 ods. 5 písm. a), ods. 6, 8, 10 a 11)

V súčasnosti sa právna úprava týkajúca naturálnych náležitostí príslušníkov Policajného zboru odlišuje od právnej úpravy vzťahujúcej sa na príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže SR. Na návrh Zboru väzenskej a justičnej stráže SR sa úprava príspevkov na naturálne náležitosti zjednocuje. Úprava tiež zabezpečuje lepšie vysporiadanie poskytovania naturálnych náležitostí pri nástupe na materskú a rodičovskú dovolenku a v prípade doplnenia odseku 11 aj úsporu v poskytovaní naturálnych náležitostí. Súčasne sa navrhuje, aby sa hodnoty výstrojných súčastí určovali interným predpisom ministra, ktorý pružnejšie reaguje na zmeny v reálnych nákupných cenách, a to aj vo vzťahu k frekvencii potreby jeho vydávania.

K bodu 125 (§ 130 ods. 1 písm. k))

Doplnením ustanovenia sa reaguje na novozavedené ospravedlnené neprítomnosti v službe, ktoré sa budú považovať za výkon štátnej služby pre priznanie platových náležitostí.

K bodu 127 (§ 136 písm. e))

Prostredníctvom odkazu na poznámku pod čiarou sa navrhuje precizovať obsah vyšetrenia policajta v prípade zisťovania, či nie je pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky. Doplnením postupu pri vyšetrení formou odkázania na právny predpis, ktorý daný proces podrobne upravuje, sa zabezpečí transparentnosť a objektivita už v doterajšom znení zakotveného vyšetrenia, ktoré je potrebné na overenie výsledkov dychovej skúšky a tiež ako primárny ukazovateľ na prítomnosť iných návykových látok.

K bodom 128 až 131 (§ 141a ods. 1, ods. 2 a ods. 5, § 141d a § 141e)

Pôvodný príspevok na bývanie sa navrhuje viazať výlučne na miesto výkonu štátnej služby, pričom druh služobnej činnosti a útvar služobného zaradenia policajta v rámci kraja budú zohľadňované v novozavedenom motivačnom príspevku. Týmto sa napriek obdobnej úprave oddeľuje a zjednotňuje účel predmetných príspevkov. Príspevkom na bývanie služobný úrad v rámci starostlivosti o príslušníkov čiastočne kompenzuje náklady policajta spojené s bývaním. Motivačný príspevok má v prvom rade slúžiť ako motivačný nástroj na zabezpečenie a udržanie obsadenosti určených pozícií. Dôvodom úpravy je aj možnosť zvýšenia maximálnej sumy príspevku na bývanie.

Účelom zavedenia náborového príspevku je prostredníctvom zvýšenia záujmu nových policajtov o nástup a zotrvanie vo výkone služby najmä na základných útvaroch Policajného zboru zlepšiť súčasný nevyhovujúci stav ich obsadenosti. Náborový príspevok bude určovať minister v závislosti od miesta výkonu štátnej služby, útvaru služobného zaradenia a zaradenia do platovej triedy tak, aby zohľadňoval aktuálnu situáciu obsadenosti. V závislosti od výšky priznaného náborového príspevku bude policajt povinný po prijatí do služobného pomeru po určenú dobu zotrvať na funkcii, do ktorej bol ustanovený spravidla po získaní policajného vzdelania. Súčasne sa ustanovuje, že pri nedodržaní tejto povinnosti musí policajt vyplatenú sumu alebo jej pomernú časť vrátiť. Cieľom je snaha o primeranú stabilizáciu personálneho stavu najmä na funkciách v najnižších platových triedach, ktoré sú systemizované na základných útvaroch Policajného zboru.

K bodu 132 (§ 143 ods. 2 písm. a))

Úprava v súvislosti s vypustením štátnej služby kadeta.

K bodu 133 (§ 145a ods. 7)

Služobným úradom je uhrádzaná špecifická zdravotná starostlivosť s výnimkou periodickej preventívnej lekárskej prehliadky, ktorá je vykonávaná na základe verejného zdravotného poistenia podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na nový odsek § 145a stráca opodstatnenosť súčasné znenie § 145b.

K bodu 134 (§ 145b)

Policajt musí po celý čas trvania služobného pomeru spĺňať podmienku duševnej spôsobilosti na výkon štátnej služby. Z uvedeného dôvodu je potrebné obdobne, ako zdravotnú starostlivosť, zabezpečovať tiež psychologickú starostlivosť o policajtov, ktorá smeruje k ochrane, upevňovaniu, prípadne znovuobnoveniu duševného zdravia policajtov.

K bodom 135 až 138 (§ 146 ods. 4 písm. d), ods. 5, 6 a 8)

Aplikačná prax vyžaduje spresniť ustanovenie tak, aby nárok na poskytovanie rehabilitácie korešpondoval s jej účelom. Preventívna rehabilitácia sa nebude poskytovať policajtom už od začatia konania o prepustení. Uvedené sa zosúladí s obmedzením nároku na rehabilitáciu policajtom žiadajúcim o uvoľnenie zo služobného pomeru, ktorým táto nepatrí už odo dňa podania žiadosti. Ďalej sa navrhuje vylúčiť poskytovanie rehabilitácie počas prípravnej štátnej služby, ale aj v kalendárnom roku, v ktorom policajt z dôvodu dlhodobej neprítomnosti neslúžil v takom rozsahu, aby bol poskytnutím preventívnej rehabilitácie naplnený jej účel. Možnosť určiť náhradný termín nástupu na preventívnu rehabilitáciu sa bude vzťahovať aj na situáciu, keď policajt bude musieť vykonávať služobné povinnosti v dôležitom záujme štátnej služby.

K bodu 139 (§ 146a)

Navrhuje sa nový inštitút – doplnková rehabilitácia, ktorej účelom je zabezpečiť dostatočnú regeneráciu príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorí vykonávajú prevažnú časť svojho času služby v priamom kontakte s obvinenými alebo odsúdenými, čo predstavuje zvýšenú záťaž na ich

zdravie. Ak príslušník vykonáva takú činnosť celý kalendárny rok, poskytne sa mu doplnková rehabilitácia v trvaní najviac siedmich po sebe idúcich kalendárnych dní, ak takúto činnosť vykonáva príslušník len časť kalendárneho roka, poskytne sa mu pomerná časť doplnkovej rehabilitácie.

K bodom 140 a 141 (§ 148 ods. 1 a ods. 2)

Znenie niektorých ustanovení upravujúcich osobitné podmienky výkonu štátnej služby policajtiok sa spresňuje s ohľadom na ich účel tak, aby nemohli byť aplikované v neprospech takýchto policajtiok.

Ustanovenie predstavuje precizovanie ustanovení smernice Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (desiata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 348, 28.11.1992 Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 05/zv. 002) v platnom znení. Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody.

K bodom 142 až 144 (§ 152 ods. 2, § 153 ods. 2, § 154 ods. 1)

Reaguje sa na situáciu, ktorú už reflektoval Zákonník práce pri zavedení pojmu dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúcim osobitnú starostlivosť. Doposiaľ zavedený pojem ťažko zdravotne postihnutého dieťaťa už nezodpovedá z hľadiska pracovnoprávného, keďže jeho posudzovanie má vplyv iba na kompenzácie. Dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom dieťaťa posudzuje na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého kompetencii je vydať posudok o dlhodobou nepriaznivom zdravotnom stave. Ten je potom relevantným dokladom na udelenie rodičovskej dovolenky vo vyššom rozsahu.

Ustanovenia predstavujú precizovanie ustanovení smernice Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje smernica 96/34/ES. Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody.

K bodu 145 (§ 158)

Precizuje sa definícia osamelej policajtky a osamelého policajta a dáva sa do súladu s ostatnými pracovnoprávnymi predpismi.

K bodu 146 (§ 189 ods. 1 písm. j) až l))

V nadväznosti na § 198d až § 198f sa dopĺňajú nové druhy skončenia služobného pomeru.

K bodu 147 (§ 189 ods. 2)

Navrhuje sa, aby sa na prezidenta Policajného zboru, viceprezidenta Policajného zboru a riaditeľa Úradu inšpekčnej služby vzťahovala aj možnosť prepustenia zo služobného pomeru zo zákonom ustanovených dôvodov.

K bodu 148 (§ 191 ods. 4)

Z dôvodu interpretačných nezrovnalostí sa spresňuje štádium konania, v rámci ktorého je možné akceptovať späťvzatie žiadosti o uvoľnenie zo služobného pomeru.

K bodu 149 (§ 192 ods. 1 písm. b))

Vzhľadom na interpretačné problémy vyplývajúce zo súdnej praxe (napr. rozsudky 8Sžo/75/2013 zo dňa 26. júna 2013, Sžo/34/2016 zo dňa 29. júna 2017) je potrebné ustanovenie upraviť a spresniť tak, aby bolo zrejmé, že ide o dve rozdielne situácie, na ktoré sa vzťahujú iné podmienky. Súdy vychádzajúc z gramatickej konštrukcie ustanovenia požadujú, aby sa oprávnený orgán vždy preukázateľne zaoberal splnením podmienky, že policajta nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia, a to aj v prípade, že policajt stratil spôsobilosť vykonávať akúkoľvek funkciu v Policajnom zbore. V danom prípade však logicky

takáto funkcia v zbere existovať nemôže, keďže ide o stratu spôsobilosti na výkon akejkoľvek funkcie. Predpoklad, že policajta nemožno previesť ani preložiť na inú funkciu v štátnej službe, ktorej výkon by nebol na ujmu jeho zdravia, je možné naplniť, len ak policajt stratil spôsobilosť vykonávať doterajšiu funkciu.

Ustanovenie predstavuje precizovanie ustanovení smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolání. Podrobnosti obsahuje príslušná tabuľka zhody.

K bodu 150 (§ 192 ods. 1 písm. c))

Zmena v nadväznosti na nové ustanovenie upravujúce posúdenie duševnej spôsobilosti policajta na ďalší výkon štátnej služby v § 224.

K bodu 151 (§ 192 ods. 1 písm. f))

Na základe definovania straty bezúhonnosti ako samostatného dôvodu skončenia služobného pomeru stráca opodstatnenie dôvod prepustenia podľa § 192 ods. 1 písmena f), pri ktorom sa aj po právoplatnom odsúdení pre úmyselný trestný čin alebo pre trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody vyžadovalo ďalšie personálne konanie v tejto veci.

K bodu 152 (§ 192 ods. 4 druhá veta)

Úprava súvisiaca so zmenou v § 43 ods. 1 písm. c).

K bodu 153 (§ 192 ods. 5)

Navrhuje sa predĺžiť subjektívnu i objektívnu lehotu pre rozhodnutie o prepustení z dôvodov uvedených v tomto ustanovení. Ide o také dôvody prepustenia, ktoré policajt sám zavinil svojim konaním a ktoré je potrebné zo strany nadriadeného preukazovať, prípadne sa vysporadúvať s obštrukciami v konaní alebo pri oboznamovaní zo strany policajta, na čo subjektívna lehota nie vždy postačuje.

Niektoré konkrétne konania vyžadujú zložité dokazovanie, pričom o skutku v spojení s protiprávnym konaním policajta má nadriadený nezriedka možnosť dozvedieť sa až s odstupom času, a to prevažne z činnosti iných orgánov vykonávajúcich správne alebo trestné konanie, preto je namieste aj predĺženie objektívnej lehoty na rozhodnutie. Vzhľadom na interpretačné nejasnosti je potrebné ustáliť aj moment, od ktorého začína plynúť subjektívna lehota na prepustenie, a to prostredníctvom bližšej špecifikácie nadriadeného, ktorého zistenie je pre tento účel relevantné.

K bodu 154 (§ 193 ods. 2)

Úpravou sa zabezpečuje právo policajta vyjadriť sa k návrhu na prepustenie bez ohľadu na dôvod prepustenia zo služobného pomeru.

K bodu 155 (§ 194 ods. 1)

Úprava v súvislosti so zmenou znenia § 192 ods. 1 písm. c). Súčasne sa navrhuje deklarovat', že nadriadený v personálnom konaní realizovanom na základe rozhodnutí lekárskejších, resp. psychologických komisií sa odvoláva výlučne na ich závery, pretože nemá a ani nemôže mať prístup k dôvodom takýchto rozhodnutí.

K bodu 156 (§ 194 ods. 3)

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na zmenu v § 192 ods. 1 písm. f).

K bodu 157 (§ 195 ods. 1 písm. c))

Úprava v nadväznosti na zmenu pojmu v § 152 až § 154.

K bodu 158 (§ 195 ods. 2)

Úprava zákazu prepustenia nadväzuje na zmeny navrhnuté v ustanoveniach upravujúcich prepustenie zo služobného pomeru.

K bodom 159 až 162 (§ 196 ods. 1 až 4)

Navrhuje sa, aby sa postup podľa tohto ustanovenia vzťahoval nielen na prípady, keď bol služobný pomer skončený personálnym rozhodnutím, ale aj na ostatné spôsoby skončenia služobného pomeru, pri ktorých služobný pomer skončí zo zákona na základe iného rozhodnutia (napr. rozsudku).

Taktiež je potrebné jednoznačne ustanoviť postup v situácii, keď pred prepustením policajta súbežne prebiehalo aj konanie o jeho uvoľnení zo služobného pomeru. Po zrušení rozhodnutia o prepustení pôvodná vôľa policajta prejavovaná žiadosťou o uvoľnenie zostáva zachovaná. Policajt teda musí byť v zmysle zákona uvoľnený zo služobného pomeru.

K bodu 163 (§ 198d až 198f)

V súlade s novo navrhovaným vymedzením bezúhonnosti, ktorú policajt musí spĺňať počas trvania celého služobného pomeru, sa definuje samostatný dôvod skončenia služobného pomeru stratou bezúhonnosti. Vzhľadom na to, že strate bezúhonnosti vždy predchádza trestnoprávne konanie, stáva sa dôvodom na skončenie služobného pomeru policajta bez potreby ďalšieho personálneho konania v tejto veci (prepustenia policajta).

V zmysle § 14 ods. 8 môže minister na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva na základe výnimky prijať občana aj napriek tomu, že tento nespĺňa niektoré z podmienok na prijatie do služobného pomeru, ktoré je následne potrebné spĺňať počas celého služobného pomeru. Vzhľadom na doplnenie znenia § 14 ods. 8 je potrebné ustanoviť, že v prípade skončenia plnenia úloh kriminálneho spravodajstva a súčasne skončením platnosti uvedenej výnimky, takýto príslušník nebude môcť pôsobiť na inej funkcii v Policajnom zbore.

Z obdobných dôvodov sa predmetné skončenie služobného pomeru vzťahuje aj príslušníka Slovenskej informačnej služby výnimočne prijatého na plnenie určených úloh spravodajskej služby.

Ďalší dôvod skončenia služobného pomeru je daný tým, že v služobných úradoch Národného bezpečnostného úradu a Slovenskej informačnej služby nie sú funkcie, na ktorých by ich príslušníci mohli pôsobiť bez platného oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Zánik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami je dôvodom na skončenie služobného pomeru aj v prípade príslušníka Policajného zboru, ktorý bol prijatý na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva s výnimkou podľa § 14 ods. 8 a v dôsledku uvedeného už nemôže plniť úlohy kriminálneho spravodajstva, ani ho nemožno ustanoviť na inú funkciu v Policajnom zbore, pretože nespĺňa niektorú zo zákonných podmienok, ktoré musia spĺňať všetci príslušníci pri vzniku, ako aj počas celého trvania služobného pomeru.

K bodu 164 (§ 222 ods. 5)

Považuje sa za postačujúce, aby lekárske návrhy na preventívnu rehabilitáciu formou liečebnopreventívnej starostlivosti posudzoval služobný posudkový lekár.

K bodu 165 (§ 224)

Navrhuje sa, aby posudzovanie duševnej spôsobilosti na ďalší výkon štátnej služby bolo vykonávané kolektívnymi orgánmi, ktoré zriadi ministerstvo - psychologickou komisiou, resp. v prípade odvolania sa voči jej rozhodnutiu ústrednou psychologickou komisiou. Rozhodnutie s možnosťou riadneho opravného prostriedku sa vydá len v prípade záveru, že policajt nie duševne spôsobilý na výkon štátnej

služby. Zavedením komisionálneho posudzovania a dvojinštančnosti konania sa sleduje zabezpečenie objektivity záveru, ktorého dôsledkom je prepustenie policajta zo služobného pomeru.

K bodu 166 (§ 225 ods. 1)

V prípade pôsobenia viacerých odborových organizácií je pre služobný úrad nevyhnutné jednoznačne určiť odborového partnera najmä v rámci zákonnej povinnosti služobného úradu vopred prerokovať pripravované personálne opatrenia voči policajtom s príslušným odborovým orgánom. Navrhuje sa preto pre účely ustanovení upravujúcich činnosť odborových orgánov v štátnej službe vymedziť pojem príslušný odborový orgán, ktorý vystupuje na ochranu práv a oprávnených záujmov všetkých policajtov bez ohľadu na ich odborovú príslušnosť. Odborový zväz predstavuje vyšší odborový orgán, ktorý je v zmysle zákona o kolektívnom vyjednávaní oprávnený na vyjednávanie a uzatváranie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa.

Ustanovenie predstavuje precizovanie ustanovení smernice Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorá ustanovuje zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod v platnom znení, smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani. Podrobnosti obsahujú príslušné tabuľky zhody.

K bodu 167 (§ 227 ods. 2)

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na zmenu v § 192 ods. 1 písm. f).

K bodu 168 (§ 234 ods. 4)

Navrhovaná úprava reaguje na absenciu možnosti vyzvať účastníka konania na doplnenie podania.

K bodu 169 (§ 237 ods. 2)

Navrhovanou úpravou sa reaguje na pokrok v oblasti informačných a zobrazovacích technológií, keď doterajšie znenie zákona dostatočne neodrážalo reálne možnosti poskytované záznamovými a zobrazovacími technológiami. Napriek tomu, že aj pri doterajšej právnej úprave sa uplatňovala extenzívna interpretácia práva na robenie si výpisov zo spisu, keď sa neobmedzovalo predmetné procesné právo len na fyzické vypísanie určitej informácie, ale výpis zo spisu sa v súlade so súvisiacou judikatúrou realizoval formou sprístupnenia údajov zo spisu aj iným technicky vykonateľným spôsobom navrhnutým oprávnenou osobou, je z hľadiska právnej istoty a uplatnenia zásady súčinnosti účelné, aby tento spôsob prístupu k informáciám zo spisu bol v zákone aj výslovne vyjadrený. Rovnako sa navrhnutou zmenou explicitne deklaruje už uplatňovaný a z § 263 ods. 1 zákona vyplývajúci princíp, že zástupca účastníka konania disponuje rovnakými procesnými právami, ako ten, v koho mene na základe plnomocenstva alebo rozhodnutia súdu koná.

K bodu 170 (§ 237 ods. 4)

Aktualizácia pojmov v zmysle súčasných platných predpisov.

K bodu 171 (§ 239a)

Ako dôvod zastavenia konania sa dopĺňajú prekážky v konaní (res iudicata a konkurencia opravných prostriedkov), pre ktoré nie je možné v konaní pokračovať. Obdobná úprava je obsiahnutá vo všetkých procesno-právnych predpisoch. Uloženie disciplinárneho opatrenia, spojené s vydaním disciplinárneho rozhodnutia nadriadeného vo veci, môže mať vplyv na nápravu policajta alebo na obnovenie jeho služobnej disciplíny iba v čase trvania jeho služobného pomeru, a preto sa navrhuje, aby sa voči účastníkom konania, ktorým v priebehu prvostupňového disciplinárneho konania skončil služobný pomer, v disciplinárnom konaní nepokračovalo a neboli im tak zo strany ich bývalých nadriadených vydávané rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia. V prípade, ak účastník konania návrh na začatie konania vezme späť a v prípade, ak účastník konania umrie, nie je dôvodné, aby sa takého konanie ukončilo formou rozhodnutia. Dôvodom je, že v prvom prípade účastník konania sám prejaví vôľu o zastavenie konania a v druhom prípade rozhodnutie už nie je komu doručiť. V takomto prípade

sa zastavenie konania iba vyznačí v spise. Právna úprava ukladá oprávnenému orgánu povinnosť zastaviť konanie vždy, ak nastane niektorý zo zákonných predpokladov bez možnosti odklonenia sa od takéhoto postupu, preto sa voči nim nemožno odvolať. V prípade dôvodov zastavenia konania meritórne účinky môže vyvolať rozhodnutie o zastavení konania, ak už bolo v tej istej veci právoplatne rozhodnuté. Z tohto dôvodu možnosť odvolania sa voči tomuto rozhodnutiu zostáva zachovaná.

K bodu 172 (§ 240 ods. 1 druhá veta)

Zjednotenie so všeobecnou úpravou. Konanie vo veciach služobného pomeru ako druh správneho konania, v ktorom vždy vystupuje iba jediný účastník konania, nie je zamerané na zodpovednosť za výsledok, teda na úspech v konaní. Len v sporovom konaní, ktorým konanie vo veciach služobného pomeru nie je, sa možno zaoberať úspechom, resp. neúspechom účastníka konania. Doterajšia právna úprava nákladov konania preto vychádzala z nesprávnych princípov predpokladajúcich sporové postavenie účastníkov konania, čo však v konaní, v ktorom služobný orgán autoritatívnym spôsobom určí rozsah a obsah zákonného práva alebo povinnosti adresáta rozhodnutia, neplatí. Pri náhrade trov konania vo veciach služobného pomeru sa teda do rozhodnutia o trovách nemôže premietiť zásada úspechu, pretože to vylučuje charakter konania. Účelom je súčasne aj šetrenie finančných prostriedkov vzhľadom na to, že policajti vo zvýšenej miere začali využívať možnosť dať sa zastupovať v konaní právnymi zástupcami. V tomto konaní však právne zastúpenie nie je povinné a nadriadený v postavení oprávneného, resp. odvolacieho orgánu nie je účastníkom konania.

K bodu 173 (§ 241 ods. 1 štvrtá veta)

V jednotlivých služobných úradoch vykonávajú štátnu službu aj príslušníci, ktorých samotná identita a príslušnosť k služobnému úradu podliehajú ochrane utajovaných skutočností. So stratou oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami príslušného stupňa takéhto príslušníkov zákon spája potrebu prijímania nadväzujúcich personálnych riešení, ktorých okruh sa navyše týmto návrhom zákona rozširuje. V záujme zabezpečenia ochrany utajovaných skutočností je potrebné tak voči uvedeným príslušníkom, ktorí sa stratou oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stávajú nepovolanými osobami, ako aj voči tretím osobám realizovať personálne rozhodnutia spôsobom, ktorý by nebol v rozpore so zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností. Navrhuje sa preto upraviť znenie poslednej vety tak, aby sa vzťahovalo nielen na príslušníka Slovenskej informačnej služby, ale na všetkých príslušníkov v obdobnej situácii. Uvedená úprava má za cieľ zabezpečiť ochranu utajenia totožnosti príslušníkov pri už existujúcich personálnych inštitútoch, ako aj pri tých, ktoré sa prostredníctvom návrhu zákona zavádzajú v rámci prevedenia, resp. preloženia na inú funkciu a pri skončení služobného pomeru.

K bodom 174 a 175 (§ 242 ods. 6 písm. c) a e))

Doplnením znenia v písmene c) sa sleduje zjednotenie okamihu nastúpenia priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti schválených služobných hodnotení vo všetkých zákonom definovaných prípadoch, v ktorých má záver služobného hodnotenia vplyv na následné personálne postavenie účastníka konania. Počas prípravnej štátnej služby spravidla vznikajú policajtovi voči služobnému úradu záväzky predovšetkým v podobe úhrady vzniknutých nákladov na vzdelávanie, pričom tieto záväzky minimálne čo do povinnosti uhradiť pomernú časť predmetných nákladov pretrvávajú aj po skončení prípravnej štátnej služby. Keďže negatívny záver schváleného služobného hodnotenia o spôsobilosti na zaradenie do stálej štátnej služby má podľa § 198b za následok skončenie služobného pomeru takto hodnoteného policajta priamo zo zákona, aj s ohľadom na dlhodobosť uvedených súvisiacich záväzkov je v záujme právnej istoty žiaduce, aby účinky takéhoto služobného hodnotenia nastali až momentom jeho právoplatnosti. Odkladný účinok sa navrhuje aj pre rozhodnutie psychologickkej komisie so záverom, že policajt nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby.

K bodu 176 (§ 243 ods. 2)

Odvolanie sa podľa § 242 ods. 3 podáva oprávnenému orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal a ktorý má k dispozícii 30-dňovú lehotu na predloženie veci do odvolacieho konania. Navrhuje sa jednoznačne ustanoviť, že začiatok plynutia 60-dňovej poriadkovej lehoty na rozhodnutie odvolacieho orgánu o odvolaní sa neodvíja od právnej skutočnosti podania odvolania prvostupňovému orgánu, ale od momentu, kedy sa odvolanie spolu stanoviskom tohto oprávneného orgánu a spisovým materiálom skutočne dostane do sféry dispozície odvolacieho orgánu. Okamih, od ktorého začína plynúť uvedená lehota, sa tak už nebude viazať na podanie odvolania, teda na začatie odvolacieho konania, ale na predloženie tohto riadneho opravného prostriedku spolu s určenými podkladmi odvolaciemu orgánu.

K bodu 177 (§ 246 ods. 4)

Plynutie zákonnej objektívnej lehoty na preskúmanie právoplatného rozhodnutia sa navrhuje opäť zosúladiť s ustanoveniami iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Prax ukázala, že táto lehota je neprimerane dlhá. Napadnuté rozhodnutia, ktoré sú predmetom prieskumu, sú už niekoľko rokov účinné a ich zrušenie alebo zmena s päťročným časovým odstupom vyvoláva aplikačné komplikácie. Trojročná lehota na uplatnenie tohto inštitútu je plne postačujúca a neoberá účastníka konania o dostatok časového priestoru na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí.

K bodu 178 (§ 247)

Všeobecne záväzný právny predpis doposiaľ nebol vydaný, v súčasnosti sa postupuje len podľa ustanovení zákona.

K bodu 179 (§ 251 ods. 5)

Navrhuje sa doplniť znenie, ktoré by služobnému úradu umožnilo vymáhať vydanie bezdôvodného obohatenia na úkor služobného úradu rozhodnutím v konaní podľa dvanástej časti zákona. V súčasnej právnej úprave nie je v právomoci služobného úradu vydať rozhodnutie v prípade horizontálnych vzťahov, ktoré patria do kompetencie súdov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn.3 Sžo/31/2012). V prípadoch, kedy sa policajt bezdôvodne obohatil na úkor služobného úradu, je tento odkázaný na občianskoprávne konanie, ktoré je personálne zaťažujúce a menej hospodárne.

K bodu 180 (§ 263 ods. 6)

V styku so služobným úradom policajt prevažne vystupuje osobne, preto aj v konaní vo veciach služobného pomeru sa očakáva najmä osobná účasť policajta. Napriek tomu niektorí policajti využívajú právo na zastúpenie od počiatočného štádia konania, a to aj pri úkonoch, kde je osobná účasť policajta nevyhnutná (napr. pri podozrení z disciplinárneho previnenia, kde sa vyžaduje vyjadrenie subjektívneho postoja ku skutku), čo je nevyhovujúce vo vzťahu k vyhodnoteniu skutočných dôvodov a okolností porušenia služobnej disciplíny. Vzhľadom na uvedené sa navrhuje obmedziť právo na zastupovanie pri takých úkonoch, ktoré s ohľadom na povahu veci musí vykonať účastník konania osobne.

K bodu 181 (§ 266 ods. 3)

Navrhuje sa, aby sa rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia oznámilo doručením jeho odpisu. Ustanovenie predstavuje precizovanie ustanovení Smernica Rady 91/533/EHS zo 14. októbra 1991 o povinnosti zamestnávateľa informovať zamestnancov o podmienkach vzťahujúcich sa na zmluvu alebo na pracovno-právny vzťah, čo je uvedené aj v príslušnej tabuľke zhody.

K bodom 182 a 183 (§ 266 ods. 5, § 266 ods. 6)

Uvedený návrh reflektuje osobitosť doručovania rozhodnutí, obsahom ktorých sú utajované skutočnosti, a to aj vzhľadom na dikciu ustanovenia § 266 ods. 3 zákona, podľa ktorého je možné doručovať rozhodnutia v byte alebo kdekoľvek je policajt zastihnutý, teda v miestach nespĺňajúcich podmienky ochrany utajovaných skutočností upravených zákonom č. 215/2004 Z. z. za predpokladu,

že by mali byť takéto rozhodnutia na uvedených miestach ponechané vo sfére dispozície účastníka konania. Uvedená požiadavka vyplynula z aplikačnej praxe.
Legislatívno-technická úprava vo vzťahu k § 266 ods. 5.

K bodu 185 (§269)

Uvedeným ustanovením sa vyhovuje návrhu Asociácie policajtov vo výslužbe, ktorý toto občianske združenie uplatnilo k uverejnenej predbežnej informácii k novele zákona. Upravuje sa ním postavenie bývalých príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu a Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, spĺňajúcich nárok na výsluhový dôchodok. Príslušník vo výslužbe za zákonom ustanovených podmienok bude oprávnený používať hodnosť a bude ho možné povýšiť do vyššej hodnosti aj po skončení služobného pomeru, bez vplyvu na jeho výsluhové náležitosti, resp. prípadné opätovné prijatie do služobného pomeru. Cieľom úpravy je garancia prestíže, spoločenského ohodnotenia a primeraných benefitov príslušníkov aj po skončení ich služobného pomeru.

K bodu 186 (§ 287d ods. 1)

Legislatívno-technická úprava v súvislosti so zmenou v § 102a.

K bodu 187 (§ 287m)

Legislatívno-technická úprava súvisiaca so zmenou v § 83.

K bodu 188 (§ 287n)

V súvislosti so zrušením štátnej služby kadeta je potrebné ustanoviť, že príslušníci v tomto druhu štátnej služby budú pokračovať v štátnej službe kadeta podľa súčasného znenia zákona.

V nadväznosti na nový spôsob skončenia služobného pomeru je potrebné voči policajtom výnimočne prijatým do služobného pomeru na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva bez spĺňania zákonných podmienok vykonať úkon, ktorý výslovne deklaruje túto skutočnosť.

Deklaruje sa, že policajtom sa nebude prehodnocovať bezúhonnosť na základe nových podmienok, ak pred účinnosťou tejto novely zákona boli považovaní za bezúhonných. Pokiaľ však po účinnosti tejto novely zákona bude policajt právoplatne uznaný vinným za spáchanie úmyselného trestného činu, nastane strata bezúhonnosti, čo bude dôvodom na skončenie jeho služobného pomeru.

Garantuje sa poberanie príplatku pre policajtov doteraz vykonávajúcich funkcie (vymenované v § 78) a odmeňovaných podľa zaradenia do I. a II. skupiny podľa prílohy č. 3 do doby vykonávania funkcie resp. do doby opätovného prehodnotenia kategorizácie prác.

Nárok na príplatok za nerovnomernosť času služby, priznaný policajtovi podľa doterajších predpisov, účinnosťou novely zákona zaniká, a to vzhľadom na zmenu jeho vyplácania podľa skutočne odslužených hodín.

Konania začaté a právoplatne neukončené do účinnosti navrhovaného zákona sa dokončia podľa znenia zákona č. 73/1998 Z. z. účinného do účinnosti navrhovaného zákona.

K bodu 189 (príloha č. 3)

Vypustením § 78 a úpravou ustanovenia § 92 táto príloha stráca opodstatnenosť.

K čl. II

K bodom 1 až 5 (§ 31 ods. 1 písm. a) štvrtý bod až siedmy bod, § 31 ods. 5, § 33 ods. 1 písm. a) štvrtý bod a piaty bod, § 34 ods. 1 písm. a) až c), § 38 ods. 3 písm. c) a d))

Úpravou výsluhových náležitostí v § 31 až 38 sa reaguje na novo navrhované spôsoby skončenia služobného pomeru a taktiež sa odstraňuje doposiaľ existujúce znevýhodnenie policajtov, ktorých služobný pomer skončil zákazom činnosti funkcie policajta oproti tým policajtom, ktorých služobný pomer skončil z obdobne závažných príčin. Pri skončení služobného pomeru stratou bezúhonnosti a zákazom činnosti výkonu funkcie policajta sa nároky z výsluhového zabezpečenia upravujú tak, aby boli totožné s nárokmi pri prepustení z dôvodu právoplatného odsúdenia za trestný čin. Skončenie služobného pomeru stratou bezúhonnosti v zákone č. 73/1998 Z. z. nahradí skončenie služobného pomeru prepustením z dôvodu právoplatného odsúdenia za trestný čin, obidva tieto druhy skončenia služobného pomeru však musia koexistovať v úprave výsluhových náležitostí, pretože výsluhové nároky budú aj po tejto zmene požadovať nielen bývalí policajti, ktorých služobný pomer skončil stratou bezúhonnosti, ale takisto aj bývalí policajti prepustení z dôvodu právoplatného odsúdenia za trestný čin.

Nároky z výsluhového zabezpečenia pri skončení služobného pomeru odňatím výnimky na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva alebo spravodajskej služby a stratou oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami sa navrhujú upraviť obdobne, ako nároky pri prepustení z dôvodu, ak bol policajt pri služobnom hodnotení hodnotený ako nespôsobilý vykonávať akúkoľvek funkciu v štátnej službe.

Pri skončení služobného pomeru odňatím výnimky na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva alebo spravodajskej služby ide rovnako ako pri prijatí občana na tieto účely, ako aj počas celého trvania jeho služobného pomeru o špecifické postavenie takéhoto policajta, ktorý na rozdiel od ostatných policajtov nemusí pri vzniku služobného pomeru spĺňať napr. podmienku bezúhonnosti, spoľahlivosti, ako ani zdravotnej, telesnej a duševnej spôsobilosti na výkon štátnej služby. Vzhľadom na charakter uvedených podmienok existuje predpoklad, že ich takýto policajt nenadobudne a nebude ich teda spĺňať ani počas trvania a ani pri skončení služobného pomeru. Z hľadiska dodržania proporcionality a princípu zásluhovosti v systéme výsluhového zabezpečenia policajtov by preto z pohľadu spravodlivého poskytovania výsluhových náležitostí nebolo namieste, aby takto zvýhodneným policajtom vznikol nárok na odchodné v rovnakom rozsahu, v akom vzniká policajtom, ktorí museli spĺňať predmetné podmienky tak pri vzniku, ako aj po celý čas trvania ich služobného pomeru a ktorým je navyše odchodné pri skončení služobného pomeru z dôvodov napr. straty bezúhonnosti, spoľahlivosti, prípadne aj telesnej spôsobilosti krátené alebo im dokonca nepatrí.

Charakter služobných činností vykonávaných v rámci Národného bezpečnostného úradu a Slovenskej informačnej služby vyžaduje, aby jeho príslušníci disponovali oprávnením na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, inak nemôžu v týchto služobných úradoch riadne zastávať žiadnu funkciu v štátnej službe. Taktiež príslušník prijatý na výnimku podľa 14 ods. 8 po strate predmetného oprávnenia už nemôže pôsobiť v rámci kriminálneho spravodajstva, ani na žiadnej inej funkcii v Policajnom zbore. Strata skôr vzniknutého oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami je vždy spojená s existenciou relevantných skutočností, akými sú nedostatky na úseku bezúhonnosti, bezpečnostnej spoľahlivosti, záruky ochrany utajovaných skutočností a pod., ktoré podmieňujú zrušenie alebo opätovné neudelenie oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Pokiaľ teda skončil služobný pomer policajta stratou oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, je zrejmé, že toto skončenie je podmienené rovnakými alebo porovnateľnými skutočnosťami s tými, pre ktoré dochádza ku kráteniu odchodného alebo dokonca k strate nároku naň. Zníženie odchodného o jednu tretinu je tak pri skončení služobného pomeru

policajta stratou oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami odôvodnené zjednotením postavenia poberateľov dávok výsluhového zabezpečenia s ohľadom na závažnosť a charakter spôsobu skončenia ich služobného pomeru.

Z dôvodu aplikačných problémov pri posudzovaní nárokov na výsluhový dôchodok v prípadoch policajtov, ktorí boli opätovne prijatí do služobného pomeru a ktorých služobný pomer skončil na základe závažných skutočností, sa navrhuje taktiež spresnenie okamihu, ku ktorému takýmto policajtom nárok výplatu výsluhového dôchodku vzniká. Pri opätovnom prijatí do služobného pomeru totiž niektorým policajtom vznikol samotný nárok na výsluhový dôchodok už dňom skončenia prvého služobného pomeru. Odložením vzniku nároku na výplatu výsluhového dôchodku až do dovŕšenia veku potrebného na starobný dôchodok v takýchto osobitných prípadoch sa preto sleduje odstránenie nejednotnosti v posudzovaní nárokov policajtov v závislosti od toho, či ide o ich prvé alebo o opakované skončenie služobného pomeru, pretože okolnosť opätovného prijatia do služobného pomeru by nemala byť rozhodujúcou pre skorší vznik nároku na výplatu tejto dávky výsluhového zabezpečenia v porovnaní s policajtmí, ktorým skončil ich prvý služobný pomer.

K bodu 6 (§ 143 ao)

Prechodným ustanovením sa zabezpečuje, aby podmienky vzniku nároku na odchodné pre policajtov, ktorých služobný pomer vznikol pred 1. májom 2013 a skončil odňatím výnimky na plnenie úloh kriminálneho spravodajstva alebo spravodajskej služby, resp. stratou oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, neboli nevýhodnejšie, ako podmienky nároku tzv. služobne mladších policajtov.

K čl. III

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje 1. januára 2023, a to s ohľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu, ako aj potrebnú legisvakanciu.